USAID | BOSNIA-HERZEGOVINA
FROM THE AMERICAN PEOPLE

PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU I EVALUACIJI (MEASURE-BIH)

Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (IEP BIH)

Metodologija i rezultati za 2015. godinu

Mart, 2016.

PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU I EVALUACIJI (MEASURE-BIH)

Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (IEP BiH)

Metodologija i rezultati za 2015. godinu

Edis Brkić

Nermin Oruč

Naida Čaršimamović Vukotić

Ye Zhang

Fahrudin Memić

Mart, 2016.

Pripremljeno u okviru USAID-ovog Projekta podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini (MEASURE-BiH)

Dostavljeno:

USAID/Bosna i Hercegovina, mart 2016. godine

Izjava o ograničenju odgovornost

Izradu ovog dokumenta omogućila je velikodušna podrška američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj ovog dokumenta je odgovornost autora, a sadržaj ne odražava nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Država.

SADRŽAJ

Korištene skraćenice 6
Lista tabela i grafikona 7
Zahvale 9
Izvršni sažetak 11

METODOLOGIJA IEP-a BiH 13
1. Motivacija i uvod 13
1.1 Pregled pravosudnog sistema Bosne i Hercegovine 13
1.2 Pregled i razlog za izradu Indeksa efektivnosti pravosuđa u BiH 13
2. Tehnički pristup IEP-u BiH 15
2.1 Pregled literature i konsultacija sa zainteresiranim stranama 15
2.2 Dimenzije, poddimenzije i indikatori IEP-a BiH 17
3. Izvori podataka IEP-a BiH 24
3.1 Administrativni podaci iz Sistema upravljanja predmetima VSTV-a 24
3.2 Anketa za sudije i tužioce u BiH 25
3.3 Nacionalna anketa o percepciji građana 25
4. Metodologije ponderisanja i bodovanja 26
4.1 Metodologija ponderisanja 26
4.2 Metodologija bodovanja 27
5. Preporuke i mišljenja USAID-a BiH i VSTV-a 30
6. Praćenje IEP-a BiH na godišnjem nivou 31

IEP-BiH ZA 2015. GODINU 33
1. Uvod 33
2. Prikupljanje podataka 33
3. Rezultati 34
4. Ograničenja 36
5. Ilustrativne analize IEP-BiH 2015. 36
5.1 Analiza rezultata IEP-a BiH 2015. na osnovu podataka VSTV-a iz sistema CMS/T-CMS 36
5.2 Analiza rezultata IEP-a BiH 2015. na osnovu poređenja percepcije opće javnosti i mišljenja stručne javnosti 40

Aneks I. IEP BiH 2015. 43
Aneks II. Upitnik za sudije i tužioce 45
Aneks III. Upitnik o percepciji javnosti 55
Aneks IV. Lista nalaza međunarodnih organizacija o pravosuđu BiH 63
Aneks V. Pravosudni sistem u BiH 65

KORIŠTENE SKRAĆENICE

ABA	Američko udruženje pravnika (eng. American Bar Association)
ABA RoLI	Inicijativa za vladavinu prava ABA-e (eng. ABA Rule of Law Initiative)
BiH	Bosna i Hercegovina
CEPEJ	Europska komisija za efikasnost pravosuđa (eng. European Commission for the Efficiency of Justice)
CMS	Sistem za upravljanje predmetima u sudovima (eng. Case Management System)
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (eng. European Bank for Reconstruction and Development)
EK	Europska komisija
EU	Europska unija
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
IEP BiH	Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine
IT	Informaciona tehnologija
KS	Kantonalni sud
KT	Kantonalno tužilaštvo
MEASURE-BiH	USAID/BiH Projekat podrške monitoringu i evaluaciji u Bosni i Hercegovini
MPR	Ministarstvo pravde
NVO	Nevladina organizacija
OCD	Organizacija civilnog društva
OkT	Okružno tužilaštvo
OkS	Okružni sud
OpS	Općinski sud
OsS	Osnovni sud
RS	Republika Srpska
T-CMS	Sistem za upravljanje predmetima u tužilaštvima
UN	Ujedinjene nacije
USAID FILE	USAID/BiH Fostering and Investment and Lender Friendly Environment Project (2003-2006)
USAID/BiH	Misija Agencije za međunarodni razvoj Sjedinjenih Država u Bosni i Hercegovini
VSTV	Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
WJP	Međunarodni projekat za pravdu (eng. World Justice Project)

LISTA TABELA I GRAFIKONA

Tabela 1. Broj dimenzija, poddimenzija i indikatora u IEP-u BiH 18

Tabela 2. Poddimenzije u okviru dimenzije efikasnosti 19

Tabela 3. Poddimenzije u okviru dimenzije kvaliteta 20

Tabela 4. Poddimenzije u okviru dimenzije odgovornosti i transparentnosti 21

Tabela 5. Poddimenzije u okviru dimenzije kapaciteta i resursa 22

Tabela 6. Poddimenzije u okviru dimenzije nezavisnosti i nepristrasnosti 23

Tabela 7. Broj indikatora IEP-a BiH prema izvoru podataka 25

Tabela 8. Vrijednosti za dimenzije IEP-a BiH 26

Tabela 9. Primjer metodologije bodovanja za pitanja iz ankete 27

Tabela 10. Primjer metodologije bodovanja za administrativne podatke – I vrsta 29

Tabela 11. Primjer metodologije bodovanja za administrativne podatke – II vrsta 30

Tabela 12. Rezultati IEP-a BiH 2015 35

Tabela 13. Budžet sudova i tužilaštava i osoblje 38

Tabela 14. Priliv predmeta, 2012. – 2015. 39

Tabela 15. Primjer razlika u mišljenju građana i mišljenju sudija i tužilaca 40

Grafikon 16. Osnovni izvori informacija o pravosuđu za građane BiH 40

Grafikon 17. Uključenost građana u sudske postupke 41

Grafikon 18. Brojevi predmeta i sudova u koje su građani uključeni 41

Tabela 19. Primjeri sličnosti u mišljenju građana i mišljenju sudija i tužilaca 41

ZAHVALE

Autori se žele zahvaliti mnogim osobama koje su omogućile izradu Indeksa efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (IEP BiH). Najprije treba naglasiti da ovu analizu ne bi bilo moguće provesti bez podrške i dragocjenog vremena koje je osoblje USAID-a BiH uložilo u ovaj projekat osiguravanjem originalne ideje i resursa. Naročito mnogo dugujemo gđi. Elmi Bukvić Jusić, predstavniku službenika za ugovore za Projekat MEASURE-BiH (eng. „Contracting Officer's Representative (CoR)") za ključne sugestije, dragocjene komentare i smjernice u svim fazama izrade IEP-a BiH.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine (VSTV) pružalo je stručnu pomoć, ustupilo vrijeme svog osoblja i pokazalo najviši stepen saradnje u pružanju administrativnih podataka i pomoći u provođenju anketnog ispitivanja o percepciji sudija i tužilaca u BiH. Zahvaljujemo svim članovima VSTV-a i osoblju Sekretarijata koji su nam pomogli u razumijevanju pravosudnog sektora BiH i koji su pored svojih obaveza našli vremena da učestvuju u dizajniranju i implementaciji IEP-a BiH. Naročito mnogo dugujemo gdinu. Admiru Suljagiću, direktoru Sekretarijata VSTV-a, koji je bio aktivno uključen u svim fazama izrade IEP-BiH i koji je bio kontakt osoba MEASURE-BiH u koordinaciji svih aktivnosti vezanih za VSTV.

IZVRŠNI SAŽETAK

Nezavisan i djelotvoran pravosudni sistem u modernim demokratskim zemljama predstavlja garant zaštite ljudskih prava i od ključne je važnosti za razvoj. Uvođenje indeksa u pravosudne sisteme globalno služi četiri opšte svrhe: (1) da mjeri promjenu u reprezentativnoj grupi pojedinačnih pravosudnih podatkovnih tačaka, (2) da prati stanje pravosuđa iz različitih perspektiva, (3) da evaluira i predviđa trendove u pravosuđu, i (4) da pravi poređenje različitih pravosudnih sistema.

USAID/BiH je angažovao Projekat MEASURE-BiH da razvije Indeks efektivnosti pravosuđa Bosne i Hercegovine (IEP BiH), jedinstvenog i inovativnog alata za procjenjivanje pravosudne efektivnosti u Bosni i Hercegovini. IEP BiH je empirijsko sredstvo za bh. institucije i druge zainteresirane strane (međunarodne organizacije i razvojne agencije, pravne stručnjake, organizacije civilnog društva [OCD]) koje im pomaže da donose informirane odluke u procesu donošenju politika, te da prate daljnji napredak u procesu uspostavljanja odgovornijeg, djelotvornijeg i nezavisnijeg pravosuđa u BiH. IEP BiH pruža informacije za identifikaciju oblasti sa nedostacima, te tim dijagnosticira gdje i koja vrsta poboljšanja je potrebna.

IEP BiH prati niz indikatora i koristi metodologiju određivanja udjela (u daljem tekstu „ponderisanja“) i bodovanja koji je prilagođen kontekstu BiH s ciljem prikupljanja saznanja o trendovima u pravosuđu BiH u određenim vremenskim intervalima – s tim da IEP BiH za 2015. godinu služi kao polazna vrijednost na osnovu koje će se pratiti napredak u narednim godinama. IEP BiH prati 5 najvažnijih dimenzija razvrstanih u 52 poddimenzije s ukupno 143 indikatora. Indeks je osmišljen tako da se ukupna vrijednost IEP-a BiH, kao i svaka dimenzija, poddimenzija i indikator, stavljaju na indeksnu skalu između 0 i 100 (gdje 0 predstavlja hipotetički najgori, a 100 hipotetički najbolji scenario). Drugim riječima, Indeks mjeri položaj trenutnog stanja u pravosuđu na skali između najgore i najbolje situacije, s tim što je najbolja situacija definisana na osnovu konkretnog konteksta BiH kako bi se u narednim godinama izmjerio napredak u odnosu na referentne vrijednosti utvrđene u 2015. godini.

Dimenzije, poddimenzije i indikatori koji se koriste u IEP BiH prilagođene su kontekstu BiH i njenog pravosuđa. Početni odabir dimenzija, poddimenzija i indikatora je zasnovan na detaljnoj analizi dostupnih međunarodnih indeksa pravosuđa/vladavine prava. Nakon toga su vršena prilagođavanja uzimanjem u obzir specifičnosti pravosuđa BiH utvrđenih putem: (1) istraživanja strateških i drugih relevantnih materijala o pravosuđu BiH, (2) sastanaka sa različitim zainteresiranim stranama[1] i (3) pregledom dostupnih administrativnih podataka o predmetima sudova i tužilaštava u BiH (u okviru informacionog sistema pravosuđa BiH [CMS/T-CMS] uspostavljenog od strane VSTV-a).

IEP BiH kombinuje tri izvora podataka kako bi se dobila objektivna slika bh. pravosuđa. Administrativni podaci o cjelokupnom broju predmeta sudova i tužilaštava BiH ukršteni su sa podacima o percepciji opće i mišljenju stručne javnosti (prikupljeni putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH, koje je proveo MEASURE-BiH) kako bi se izračunali bodovi IEP-a BiH (kako ukupni zbir bodova tako i razvrstani bodovi za svaku dimenziju, poddimenziju i svaki indikator) u različitim vremenskim periodima.

[1] VSTV BiH, Delagacija EU u BiH, MP BiH, Advokatska komora FBiH, Notarska komora FBiH, Advokatska komora RS, Udruženje novinara BiH, Asocijacija za demokratske incijative (ADI), ABA RoLI i Međunarodni Burch Univerzitet – Centar za istraživanja u oblasti društvenih nauka.

Dizajniranje i razvoj IEP BiH odvijali su se tokom 2015. godine. Prikupljanje, obrada i analiza podataka provedeni su u posljednjem kvartalu 2015. godine, zajedno sa bodovanjem i izradom vrijednosti Indeksa BiH za 2015. godinu.

Ukupna vrijednost Indeksa 2015. je 55.21 poena (na skali od 0 do 100). Pojedinačne vrijednosti dimenzija Indeksa su:

1. Dimenzija efikasnosti: 13.78 poena (za ukupni Indeks, na skali od 0 do 25) ili 55.12% od maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
2. Dimenzija kvaliteta: 14.97 poena (za ukupni Indeks, na skali od 0 do 25) ili 59.88% od maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
3. Dimenzija odgovornosti i transparentnosti: 11.67 poena (za ukupni Indeks, na skali od 0 do 25) ili 58.35% od maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
4. Dimenzija kapaciteta i resursa: 6.81 poena (za ukupni Indeks, na skali od 0 do 15) ili 45.4% od maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
5. Dimenzija nezavisnosti i nepristrasnosti: 7.98 poena (za ukupni Indeks, na skali od 0 do 15) ili 53.2% od maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100).

U periodu između 2016. i 2019. godine MEASURE-BiH će nastaviti sa izradom IEP-a BiH na godišnjoj osnovi (u stalnoj saradnji sa VSTV-om) u januaru svake godine. Povratne informacije koje je dostavio VSTV uzete su u obzir u fazi dizajniranja IEP BiH – uključujući izbor dimenzija, poddimenzija i indikatora, kao i metodologiju ponderisanja i bodovanja. Takva tijesna saradnja Projekta MEASURE-BiH sa VSTV-om u oblasti dizajniranja i prikupljanja podataka osigurava praktičnu primjenjivost IEP-a BiH u procesu donošenja odluka u bh. pravosuđu.

Očekuje se da se po završetku projekta MEASURE-BiH u 2019. godini tehnička održivost i nezavisnost IEP-a BiH očuvaju prenosom procesa izrade IEP-a BiH na neku lokalnu organizaciju u saradnji sa VSTV-om.

Ovaj izvještaj sadrži dva dijela, prvi o metodologiji IEP-a BiH, te drugi sa rezultatima IEP BiH za 2015. godinu. Dio o metodologiji IEP-a BiH obrazlaže motivaciju, tehnički pristup, izvore podataka, metodologiju ponderisanja i bodovanja, sugestije USAID-a/BiH i VSTV-a, kao i planiranje izrade indeksa na godišnjem nivou. Dio IEP BiH s rezultatima za 2015. godinu obuhvata prikupljanje podataka, rezultate, ograničenja i ilustrativne primjere analiza na osnovu rezultata iz 2015. godine.

METODOLOGIJA IEP-a BiH

1. MOTIVACIJA I UVOD

1.1 PREGLED PRAVOSUDNOG SISTEMA BOSNE I HERCEGOVINE

Dejtonskim mirovnim sporazumom je u decembru 1995. godine uspostavljena ustavna organizacija Bosne i Hercegovine (BiH), prema kojoj se država sastoji iz dva entiteta: Federacija Bosne i Hercegovine (FBiH) i Republika Srpska (RS), sa zasebnim ministarstvom pravosuđa za svaki entitet. Naknadnom međunarodnom arbitražom uspostavljen je nezavisni Distrikt Brčko, multietnička enklava koja nije u nadležnosti nijednog entiteta.

Na nivou BiH postoje Sud BiH i Tužilaštvo/Tužiteljstvo BiH. FBiH ima 31 općinski sud, 10 kantonalnih sudova i Vrhovni sud FBiH, uz 10 kantonalnih tužilaštava/tužiteljstava i Tužilaštvo/Tužiteljstvo FBiH. Slična struktura je u Republici Srpskoj sa 19 osnovnih sudova, 5 okružnih sudova i Vrhovnim sudom RS. RS ima i sudove specijalne nadležnosti: okružni privredni sudovi i viši privredni sudovi. Zakonom o tužilaštvima u RS je uspostavljeno 5 okružnih tužilaštava i Tužilaštvo RS. U okviru Tužilaštva u Banja Luci radi Specijalno tužilaštvo za suzbijanje organizovanog i najtežih oblika privrednog kriminala. U 1999. godini je Distriktu Brčko odobrena samouprava i zaseban pravosudni sistem. BiH ima ukupno 77 sudova i 19 tužilaštava, kao je prikazano u Aneksu V.

Stvarna i teritorijalna nadležnost sudova BiH uređena je u četiri zakona BiH; organizacija i nadležnost tužilaštava uređena je u 14 različitih zakona (uključujući kantonalni nivo u FBiH).

IEP BiH prati najvažnije predmete na prvostepenim sudovima, uključujući krivične, parnične, privredne i upravne predmete, te izvršenje parničnih, privrednih i komunalnih predmeta (gdje je bilo moguće), kao i krivične, parnične, privredne i upravne predmete po žalbi na drugostepenim sudovima. Na nivou tužilaštava, IEP BiH prati predmete općeg kriminala, korupcije, i drugih privrednih krivičnih djela, te predmete ratnih zločina. U IEP-u BiH koriste se definicije ovih predmeta, koje je utvrdilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.

U skladu sa propisima o VSTV-u, to je nezavisno tijelo nadležno za osiguranje nezavisnog, nepristrasnog i stručnog pravosuđa koje se sastoji iz sudova i tužilaštava. Između ostalog, nadležnosti VSTV-a uključuju imenovanje sudija i tužilaca, provođenje disciplinskih postupaka protiv sudija i tužilaca, nadzor aktivnosti obuke i usavršavanja, izradu metodologija za ocjenu rada sudija i tužilaca i utvrđivanje broja sudija i tužilaca, te rukovođenje i koordinaciju uvođenja i korištenja informacione tehnologije (IT) u sudovima i tužilaštvima, kao i donošenje podzakonskih akata o administraciji i etičkom kodeksu suda i tužilaštva.

1.2 PREGLED I RAZLOG ZA IZRADU INDEKSA EFEKTIVNOSTI PRAVOSUĐA U BIH

USAID/BiH je angažovao MEASURE-BiH da razvije IEP BiH, kao inovativan alat koji će pomoći donatorima i drugim zainteresiranim akterima u BiH da prate rad pravosuđa. U okviru Strategije razvojne saradnje u zemlji (engl. Country Development Cooperation Strategy (CDCS)), USAID BiH je identifikovao "[e]fikasnije pravosudne, izvršne i zakonodavne ogranke vlasti" što je međurezultat (IR 1.1) u ostvarivanju jednog od razvojnih ciljeva USAID-a BiH – (DO 1) u okviru portfolija Demokratija i uprava: "[f]unkcionalnije i

odgovornije institucije i akteri koji ispunjavaju potrebe građana." Ovaj međurezultat će biti djelimično praćen i verifikovan putem IEP-a BiH.

IEP BiH je osmišljen tako da ispunjava sljedeće kriterije:

1. Osigurava nezavisan, objektivan, naučni, precizan i za politike relevantan kompozitan pravosudni indikator u kontekstu BiH.
2. Provodi prikupljanja podataka na godišnjem nivou, izradu tabelarnih prikaza i analiza u cilju izrade zbirnih rezultata IEP-a tokom perioda aktivnosti Projekta MEASURE-BiH u saradnji da VSTV-om.
3. Osigurava tehničku održivost IEP-a BiH (metodološka replikacija) i nezavisnost prenosom IEP-a BiH na organizacije na lokalnom nivou po završetku Projekta MEASURE-BiH (predviđenom za 2019. godinu).

Važno je razumjeti zašto je potrebna izrada posebnog pravosudnog indeksa za BiH, s obzirom na postojanje nekoliko međunarodnih pravosudnih indeksa. Indeksi i izvještaji koje pripremaju međunarodne organizacije[2] namijenjeni su za uporedne analize između različitih zemalja. To, posljedično, nameće da ovi indeksi: (1) prate oblasti/teme/pitanja koja su zajednička za većinu zemalja, prije nego što uzimaju u obzir specifičnosti pojedinih zemalja i (2) ograničeni su po pitanju izvora podataka budući da izvor podataka mora odgovarati kvalitetu i kvantitetu podataka koji su obično dostupni u svim zemljama, naspram mogućnosti da koriste dodatne/kvalitetnije podatke koji su dostupni u užoj grupi zemalja. Pored toga ciklus izrade mnogih međunarodnih pravosudnih indeksa obično podrazumijeva dugotrajan proces prikupljanja i analize podataka kako bi se udovoljilo potrebi da podaci budu uporedivi u velikom broju zemalja. Iako se na ovaj način maksimalno povećava kvalitet uporedne analize u različitim zemljama, u suštini se dugo čeka na objavljivanje ovih indeksa, čime se umanjuje njihova upotrebna vrijednost u postupku donošenja odluka u stvarnom vremenu.

Kako bi bio korisan za identifikaciju pitanja i dizajniranje novih politika/procedura/intervencija, bilo je potrebno izraditi posebno "skrojen" alat u potpunosti prilagođen kontekstu BiH. Za IEP BiH su korišteni visokokvalitetni podaci u realnom vremenu o upravljanju predmetima dostupni u BiH, te podaci iz anketa koji se sistematski prikupljaju na godišnjoj osnovi, čime su osigurane vremenski korisne informacije za donošenje odluka u pravosuđu. Cjelokupni IEP BiH, kao i svaka dimenzija, poddimenzija i indikator su bodovani prema indeksnim vrijednostima od 0 do 100, pri čemu predstavlja 0 najlošiji, a 100 najbolji scenario. Drugim riječima, Indeksom se utvrđuje položaj trenutnog stanja pravosuđa na skali između najlošijeg i najboljeg scenarija, s tim što treba napomenuti da je najbolji scenario definisan na osnovu posebnog konteksta u BiH kako bi se napredak u narednim godinama mogao mjeriti u odnosu na referentne vrijednosti iz 2015. godine.

IEP BiH je razvilo osoblje Projekta MEASURE-BiH koje se sastoji od domaćih i međunarodnih stručnjaka u oblasti prava, ekonomije i statistike. USAID BiH je koristio stručno znanje MEASURE-BiH za utvrđivanje metodologije i pokretanje implementacije IEP-a BiH. Ovo je urađeno u saradnji sa VSTV-om, u cilju osiguranja lokalnog „vlasništva" (eng. ownership), praktičnih korisnosti, te održivosti Indeksa. Ovaj multidisciplinarni i participativni pristup izradi IEP-a BiH značajno je doprinjeo temeljitom razumijevanju međunarodnog i BiH domaćeg konteksta, kao i validaciji IEP-a BiH, te metodologijama ponderisanja i bodovanja koje su korištene u ovom Indeksu.

[2] Indeks vladavine prava UN-a; Svjetski projekat za pravdu (WJP) Indeks vladavine prava; Vijeće Evrope - CEPEJ Izvještaj o evropskim pravosudnim sistemima Izdanje 2014.

Ukratko, IEP BiH je alat za bh. institucije i druge zainteresirane strane (međunarodne organizacije i razvojne agencije, pravne stručnjake, organizacije civilnog društva [OCD]) koje im pomaže da donose informirane odluke u procesu donošenju politika, te da prate daljnji napredak u procesu uspostavljanja odgovornijeg, djelotvornijeg i nezavisnijeg pravosuđa u BiH. IEP BiH pruža informacije za identifikaciju oblasti sa nedostacima, te time dijagnosticira gdje i koja vrsta poboljšanja je potrebna. IEP BiH ima 143 indikatora grupisanih u 52 poddimenzije i 5 dimenzija. IEP BiH koristi metodologiju ponderisanja i bodovanja prilagođenu kontekstu BiH s ciljem evidentiranja trendova u pravosuđu BiH u određenom periodu – s tim što IEP BiH za 2015. godinu služi kao polazna vrijednost na osnovu koje će se pratiti napredak u narednim godinama.

2. TEHNIČKI PRISTUP IEP-U BIH

2.1 PREGLED LITERATURE I KONSULTACIJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA

Na početku izrade IEP-a BiH smo proveli opsežan pregled relevantne literature, a tokom svih faza dizajniranja IEP-a BiH smo nastavili sa pregledom i konsultacijom literature. Slično, konsultacije sa zainteresiranim stranama[3] su obavljene u ranoj fazi dizajniranja IEP BiH, uz kontinuirane inpute VSTV-a i USAID-a BiH tokom procesa dizajna i implementacije.

Težište uredske analize međunarodno priznatih pravosudnih dimenzija i indikatora bilo je na sljedećim indeksima i dokumentima:

- Indeks reforme pravosuđa ABA;
- Indeks reforme tužilaštava ABA;
- Indeks vladavine prava Ujedinjenih nacija (UN);
- Indeks vladavine prava Svjetskog projekta za pravdu (WJP);
- Vijeće Evrope – Evropska komisija za efikasnost pravosuđa (CEPEJ) Izvještaj o evropskim pravosudnim sistemima Izdanje 2014. godine;
- Principi djelotvornog pravosudnog kapaciteta Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD); i
- Sektorski priručnik za procjenu pravosuđa Svjetske banke.

MEASURE-BiH je analizirao dimenzije, poddimenzije i indikatore koji se prate u okviru ovih indeksa i dokumenata, s posebnom pažnjom u pitanju njihove relevantnosti u kontekstu BIH. MEASURE-BiH je također identifikovao dodatne varijable koje bi mogle doprinijeti boljem praćenju rada bh. pravosuđa. Kroz ovaj proces komparativne analize, unakrsnog povezivanja, eliminacije duplikata, i identifikacije dimenzija i indikatora koji su relevantni za konkretnu situaciju u BiH, pojavilo se nekoliko zaključaka o raspoloživim podacima.

Najprije, svaki od međunarodnih indeksa i mjera prirodno odražavaju područje interesa određene međunarodne organizacije koja ih provodi. Na primjer, oblasti koje su obuhvaćene indeksom UN-a i izvještajem Europske komisije za efikasnost pravosuđa (CEPEJ) su u velikoj mjeri različite - što ponekad rezultira time da se jedna zemlja vrlo različito rangira u različitim indeksima i izvještajima.

[3] VSTV BiH, Delegacija EU u BiH, MP BiH, Advokatska komora FBiH, Notarska komora FBiH, Advokatska komora RS, Udruženje novinara BiH, Asocijacija za demokratske inicijative (ADI), ABA RoLI, i međunarodni Burch univerzitet – Centar za istraživanja u oblasti društvenih nauka

Drugo, međunarodni indeksi su ograničeni time što komparativni obuhvat mora ispoštovati nivo i kvantitet podataka koji su u pravilu dostupni u svim zemljama, umjesto da omogući korištenje dodatnih/kvalitetnijih podataka koji su dostupni samo u jednom broju zemalja od interesa. Zbog toga su izvori podataka koje koriste međunarodni indeksi prvenstveno ankete o percepciji javnosti, ankete o mišljenju stručne javnosti, ili strukturirani intervjui. Posljedično, u većini slučajeva se podaci o mjerljivom radu pravosuđa (prosječno trajanje rješavanja predmeta, zaostali predmeti, itd.) pribavljaju putem anketa o percepciji umjesto iz stvarnih administrativnih podataka. Jedan primjer značajnog korištenja administrativnih podataka su izvještaji CEPEJ-a. Međutim, CEPEJ izvještaje objavljuje svake dvije godine i rezultati u vrijeme objavljivanja mogu biti stari i do dvije godine, što je vremenski zaostatak koji značajno umanjuje praktičnu upotrebnu vrijednost.

Treće, neki od postojećih indeksa koji istina prate kvantitativne podatke o predmetima ne prevode ove varijable u bodove indeksa, nego samo izvještavaju o kretanju trendova tokom vremenskog perioda (naviše, neutralno ili naniže u poređenju sa prethodnim izvještajnim periodom). Zbog toga, nema potpune integracije tih podataka sa preostalim indikatorima niti konzistentne informacije o intenzitetu promjene ili napretka ka optimalnom stanju.

Konačno, u mnogim slučajevima opseg literature koja je pregledana nije odgovarajući za kontekst BiH, budući da većina indeksa vladavine prava (prirodno) prevazilazi sam pravosudni sistem i ispituje dimenzije i indikatore u nadležnosti izvršnih ili zakonodavnih vlasti u BiH (zatvorski sistem, policija, itd.), što je van opsega IEP-a BiH.

Svi ovi razlozi doprinijeli su zaključku da se nijedan od međunarodnih indeksa ne može koristiti kao glavni model za izradu IEP-a BiH.

Pored analize međunarodne literature i indeksa, MEASURE-BiH je također pregledao dodatne materijale koji se odnose konkretno na pravosuđe BiH. To su, između ostalog:

- Izvještaj o napretku Bosne i Hercegovine za 2014. godinu Evropske komisije (EK);
- Alternativni izvještaj o napretku Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, koji je izradila Inicijativa za monitoring EU integracija Bosne i Hercegovine;
- Komparativni pregled Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine za 2014. godinu Evropske komisije i alternativnog izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, koji je izradila Inicijativa za monitoring EU integracija Bosne i Hercegovine; i
- Lakoća poslovanja (eng. „Doing Business“) 2015. godine Svjetske banke.

Na osnovu pregleda navedenog i drugog relevantnog materijala, identifikovana su sljedeća pitanja koja su vezana konkretno za BiH, te su uzeta u obzir prilikom dizajniranja IEP-a BiH:

- Postojeći izvještaji o korupciji koja je općenito prisutna u javnom sektoru BiH uključujući pravosuđe;
- Spor napredak u rješavanju pitanja organizovanog kriminala;
- Nedostatak pune nezavisnosti i napristrasnosti, uključujući neprimjeren utjecaj na pravosuđe od strane političkih struktura;
- Nizak nivo pristupa javnosti pravosuđu;
- Nedostatak pravosudne odgovornosti (eng. „accountability“);
- Nedostatak transparentnosti u imenovanju sudija i tužilaca;
- Dugotrajni sudski postupci; i
- Nezadovoljavajući dosadašnji rezultati istraga i krivičnog gonjenja u predmetima visokog-profila.

(Detaljan spisak rezultata analiza i izvora prikazan je u Aneksu IV.)

Pored dokumenata koje su pripremile međunarodne organizacije/NVO, MEASURE-BiH je pregledao strateške dokumente koji su usvojeni na nivou pravosuđa BiH. Oni najprije uključuju Strateški plan za period 2014.-2018. VSTV-a. Pri izradi ovog strateškog dokumenta uzeti su u obzir svi drugi relevantni strateški dokumenti koji postoje u pravosudnom sektoru BiH, uključujući:

- Nacrt Strategije za reformu pravosudnog sektora BiH za period 2014.-2018.;
- Državna strategija za rješavanje predmeta ratnih zločina;
- Srednjoročna strategija za početnu obuku i stručno usavršavanje sudija i tužilaca za period 2012.-2015.;
- Strategija za borbu protiv korupcije za period 2009.-2014.;
- Strategija za provedbu Konvencije o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici Vijeća Evrope;
- Privremeni sporazum/Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU;
- Strategija za borbu protiv trgovine ljudima u BiH i Akcioni plan za period 2013.-2015.;
- Strategija za borbu protiv maloljetničke delikvencije;
- Akcioni plan za prevenciju i suzbijanje krivičnih djela krađe motornih vozila;
- Preporuke Evropske komisije sa sastanka Strukturalnog dijaloga o pravosuđu između EU i BiH; i
- Bijela knjiga Vijeća stranih investitora u BiH za period 2012. – 2013.

U Strateškom planu VSTV-a u obzir su uzeti i indikatori koje su razvili CEPEJ i Svjetska banka u okviru Projekta EU razvoja kapaciteta za monitoring i evaluaciju u zemljama Zapadnog Balkana i Turske.

S obzirom na značaj i složenost pitanja koje treba obuhvatiti i izmjeriti IEP BiH, MEASURE-BiH je bio uključen u brojne sastanke sa akterima koji rade na domaćem nivou odnosno sa pravosuđem BiH: VSTV BiH, Delegacija EU u BiH, Ministarstvo pravde (MP) BiH, Advokatska komora FBiH, Notarska komora FBiH, Advokatska komora RS, Udruženje novinara BiH, Asocijacija za demokratske inicijative (ADI), Inicijativa za vladavinu prava Američkog udruženja pravnika (ABA RoLI), i Međunarodni Burch univerzitet - Centar za istraživanja u oblasti društvenih nauka.

Ovi sastanci su otkrili da sve zainteresirane strane prepoznju neke probleme u funkcioniranju i potrebu za poboljšanjima u pravosudnom sektoru, iako stavovi o konkretnim oblastima u kojima su potrebna poboljšanja su se međusobno razlikovala. Rezultati razgovora sa zainteresiranim stranama uzeti su u obzir, koliko je to bilo moguće, u dizajniranju IEP-a BiH.

S obzirom na krajnji cilj da IEP BiH bude korisno sredstvo za utvrđivanje problema i osmišljavanje novih politika od strane samog pravosudnog sistema, kao i zbog najvišeg stepena opredijeljenosti koji je pokazao VSTV, VSTV je odabran kao ključni partner kako za razvoj tako i za provedbu IEP-a BIH. USAID BiH je izvještavan i konsultovan u svakoj fazi dizajna i provedbe (uključujući nekoliko prezentacija koje je održao MEASURE-BiH, od kojih je nekima prisustvovao i Direktor Sekretarijata VSTV-a), a povratne informacije koje je dostavio USAID BiH su uključene u dizajn IEP-a BiH.

2.2 DIMENZIJE, PODDIMENZIJE I INDIKATORI IEP-A BIH

Na osnovu pregleda literature i identifikovanih prilagodbi relevantnih za bh. kontekst, kao i iz razgovora sa zainteresiranim stranama - IEP BiH dimenzije, poddimenzije i indikatori su dizajnirani kroz proces od pet faza:

- Pregled raspoloživih međunarodnih indeksa i izdvajanje odgovarajućih dimenzija i poddimenzija;
- Eliminacija dimenzija i poddimenzija korištenih u međunarodnoj literaturi koje se ne smatraju relevantnim za kontekst BiH;
- Dodavanje poddimenzija koje su relevantne za kontekst BiH;
- Odabir konačnih dimenzija i poddimenzija koje će biti korištene u IEP-u BiH; i
- Utvrđivanje indikatora i njihovih izvora podataka.

Kako je naglašeno, IEP BiH, ima troslojnu strukturu: (1) dimenzije (grupe poddimenzija), (2) poddimenzije (grupe indikatora), i (3) indikatori. Komponente svake od njih slijede u daljem tekstu.

DIMENZIJE

Nakon objedinjavanja i agregacije, usvojeno je 5 dimenzija IEP-a BiH:

Efikasnost: sposobnost blagovremenog rješavanja predmeta bez nepotrebnih odlaganja;

Kvalitet: primjena i usklađenost sa zakonima, postupaka i odluka sudova i tužilaštava;

Odgovornost i transparentnost: odgovornost prema ispunjavanju pravosudnog mandata sa dovoljnim nivoom pristupa javnosti informacijama i povjerenja javnosti;

Kapacitet i resursi: nivoi kadrovskih, finansijskih i tehničkih resursa i kapaciteta koji su na raspolaganju za pružanje pravosudnih usluga; i

Nezavisnost i nepristrasnost: odsustvo neprimjerenih utjecaja na postupanje i donošenje sudskih i tužilačkih odluka, uključujući povjerenje u sudije i tužioce.

Dimenzijama IEP-a BiH su potom dodijeljene poddimenzije i prateći indikatori na način prikazan u Prilogu 1.

Tabela 1. Broj dimenzija, poddimenzija i indikatora u IEP-u BiH

Br.	Dimenzija IEP-a BiH	Broj poddimenzija	Broj indikatora
1.	Efikasnost	13	66
2.	Kvalitet	7	13
3.	Odgovornost i transparentnost	13	27
4.	Kapacitet i resursi	12	15
5.	Nezavisnost i nepristrasnost	7	22
Ukupno		**52**	**143**

PODDIMENZIJE

U Tabeli 2 prikazano je 13 poddimenzija dimenzije **efikasnosti.**

Tabela 2. Poddimenzije u okviru dimenzije efikasnosti

Br.	Poddimenzija	Opis
1.1.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri prosječno trajanje predmeta koji su riješeni u periodu od 1/1/2015 do 31/12/2015 (u odnosu na datum inicijalnog akta). Dati su podaci za prvostepene i drugostepene sudove, uključujući krivične, parnične, privredne i upravne predmete, te izvršenje parničnih i privrednih predmeta.
1.2.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri prosječna starost neriješenih predmeta na dan 31/12/2015 (u odnosu na datum inicijalnog akta). Dati su podaci za prvostepene i drugostepene sudove, uključujući krivične, parnične, privredne i upravne predmete, te izvršenje parničnih i privrednih predmeta.
1.3.	Sudovi: Količina neriješenih predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri broj neriješenih predmeta na dan 31/12/2015. Dati su podaci za prvostepene i drugostepene sudove, uključujući krivične, parnične, privredne i upravne predmete, te izvršenje parničnih, privrednih i komunalnih predmeta.
1.4.	Sudovi: Stope rješavanja	Grupe indikatora kojima se mjeri broj riješenih predmeta u periodu podijeljen brojem zaprimljenih predmeta u periodu od 1/1/2015 do 31/12/2015. Dati su podaci za prvostepene i drugostepene sudove, uključujući krivične, parnične, privredne i upravne predmete, te izvršenje parničnih, privrednih i komunalnih predmeta.
1.5.	Tužilaštva: Trajanje riješenih predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri prosječno trajanje predmeta koji su riješeni u periodu od 1/1/2015 do 31/12/2015 (u odnosu na datum inicijalnog akta). Dati su podaci za prvostepena tužilaštva, uključujući opći kriminal, korupciju, druge privredne predmete i predmete ratnih zločina.
1.6.	Tužilaštva: Starost neriješenih predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri prosječna starost neriješenih predmeta na dan 31/12/2015 (u odnosu na datum inicijalnog akta). Dati su podaci za prvostepena tužilaštva, uključujući opći kriminal, korupciju, druge privredne predmete i predmete ratnih zločina.
1.7.	Tužilaštva: Količina neriješenih predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri broj neriješenih predmeta na dan 31/12/2015. Dati su podaci za prvostepena tužilaštva, uključujući opći kriminal, korupciju, druge privredne predmete i predmete ratnih zločina.
1.8.	Tužilaštvo: Stope rješavanja predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri broj riješenih predmeta u periodu podijeljen brojem zaprimljenih predmeta u periodu od 1/1/2015 do 12/31/2015. Dati su podaci za prvostepena tužilaštva, uključujući opći kriminal, korupciju, druge privredne predmete i predmete ratnih zločina.
1.9.	Kolektivna norma - sudije	Kako je utvrđeno pravilnikom VSTV-a: stopa riješenih predmeta od strane sudija u odnosu na broj predmeta koji se prema pravilniku imaju riješiti u periodu od godinu dana.

1.10.	Kolektivna norma – Tužioci	Kako je utvrđeno pravilnikom VSTV-a: stopa riješenih predmeta od strane tužilaca u odnosu na broj predmeta koji se prema pravilniku imaju riješiti u periodu od godinu dana.
1.11.	Percepcija javnosti o efikasnosti sudova	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija blagovremenosti sudskih odluka i trendovi u broju neriješenih predmeta u sudovima. Prema rezultatima Nacionalne ankete o percepcijama građana koju je proveo MEASURE-BiH.
1.12.	Mišljenje stručne javnosti o efikasnosti sudova	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija blagovremenosti sudskih odluka i trendovi u broju neriješenih predmeta u sudovima. Prema rezultatima Ankete za sudije i tužioce u BiH (dizajnirana od strane MEASURE-BiH, i provedene u saradnji sa VSTV-om).
1.13.	Mišljenje stručne javnosti o efikasnosti tužilaštava	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija blagovremenosti tužilačkih odluka i trendovi u broju zaostalih predmeta u tužilaštvima. Prema rezultatima Ankete za sudije i tužioce u BiH.

Pored indikatora koji su navedeni u prethodnom tekstu, prikupljeni su i indikatori o prilivu predmeta, kako bi poslužili kao dopunski podaci za temeljitu analizu i razumijevanje trendova u okviru ove dimenzije (iako podaci o prilivu neće biti bodovani u okviru vrijednosti IEP-a BiH, budući da je to nezavisna varijabla na koju pravosuđe ne može utjecati).

U Tabeli 3 prikazano je 7 poddimenzija dimenzije **kvaliteta.**

Tabela 3. Poddimenzije u okviru dimenzije kvaliteta

Br.	Poddimenzija	Opis
2.1.	Potvrda prvostepenih odluka	Grupe indikatora kojima se mjeri stopa prvostepenih odluka koje su potvrdili drugostepeni (žalbeni) sudovi.
2.2.	Uspješnost optužnica	Indikator kojim se mjeri omjer podnesenih optužnica i osuđujućih presuda.
2.3.	Kvalitet sudova	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o kvalitetu rada suda, odnosno sudija. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
2.4.	Kvalitet tužilaštava	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o kvalitetu rada tužilaštava, odnosno tužilaca. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
2.5.	Kvalitet advokata	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o kvalitetu rada advokata. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
2.6.	Kvalitet notara	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o kvalitetu rada notara. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
2.7.	Zadovoljstvo javnosti administrativnim uslugama suda i tužilaštva	Indikator kojim se mjeri percepcija javnosti o administrativnim uslugama suda i tužilaštva koje su im pružene u proteklih 12 mjeseci. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana.

U Tabeli 4 je prikazano 13 poddimenzija **odgovornosti i transparentnosti.**

Tabela 4. Poddimenzije u okviru dimenzije odgovornosti i transparentnosti

Br.	Poddimenzija	Opis
3.1.	Sistem mjerenja performansi sudija/tužilaca	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o postojanju i primjeni efikasnog sistema za monitoring učinaka. Mjerenje provedeno anketnim ispitivanjem sudija i tužilaca.
3.2.	Nadzor neadekvatnog rada sudija i tužilaca	Grupe indikatora kojima se mjeri primjena sankcija, odnosno nagrada za dobar, odnosno loš rad. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.3.	Disciplinski postupci	Grupe indikatora kojima se mjeri stopa uspješnosti pokrenutih disciplinskih postupaka (Mjerenje provedeno na osnovu administrativnih podataka VSTV-a), kao i percepcija javnosti o disciplinskim postupcima (Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana).
3.4.	Slučajna dodjela predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o mogućnosti da se predmet dodijeli na presuđivanje željenom sudiji. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.5.	Pristup spisima predmeta	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o mogućnosti uvida u vlastiti predmet. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.6.	Pristup ročištima	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o mogućnosti praćenja ročišta/suđenja. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.7.	Pristup presudama	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o mogućnosti uvida u konačnu presudu. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.8.	Pristup dokazima	Indikator kojim se mjeri percepcija o mogućnosti pristupa svim dokazima nakon potvrđivanja optužnice. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.9.	Pristup izvještajima/statističkim podacima	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o raspoloživosti zvaničnih izvještaja/statistika o radu sudova i tužilaštava. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.10.	Izvještavanje medija	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o selektivnosti i objektivnosti medijskog izvještavanja. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.11.	Pristupačnost sudskih taksi i naknada	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o adekvatnosti sudskih taksi. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.12.	Izostajanje s posla sudija/tužilaca	Indikator kojim se mjeri mišljenje stručne javnosti o zloupotrebi odsustvovanja s posla sudija, odnosno tužilaca. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
3.13.	Etički kodeks	Indikator kojim se mjeri mišljenje stručne javnosti o ponašanju u skladu sa etičkim kodeksom. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.

U Tabeli 5 je prikazano 12 poddimenzija dimenzije **kapaciteta i resursa.**

Tabela 5. Poddimenzije u okviru dimenzije kapaciteta i resursa

No.	Sub-dimension	Description
4.1.	Brzina imenovanje sudija/ tužilaca	Indikator kojim se mjeri percepcija o efikasnosti imenovanja sudija i tužilaca. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.2.	Kompetentnost sudija, odnosno tužilaca	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o kompetentnosti novoimenovanih sudija i tužilaca. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.3.	Adekvatnost obuke/ usavršavanja sudija i tužilaca	Indikator kojim se mjere nivoi korisnosti obuka/usavršavanja. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.4.	Adekvatnost plata sudija i tužilaca	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o adekvatnosti plata koje se isplaćuju sudijama i tužiocima. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.5.	Adekvatnost naknada advokata i notara	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija o adekvatnosti naknada za advokate i notare. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.6.	Pravovremenost isplate plata sudija i tužilaca	Indikator kojim se mjeri percepcija o pravovremenosti isplate plata sudijama i tužiocima. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.7.	Pravovremenost isplate naknada za advokate od strane Suda (za odbranu po službenoj dužnosti)	Indikator kojim se mjeri percepcija o pravovremenosti isplate naknada za advokate. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.8.	Adekvatnost pomoćnog/ administrativnog osoblja	Indikator kojim se mjeri kompetentnost postojećeg administrativnog i pratećeg osoblja u sudovima, odnosno tužilaštvima. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.9.	Adekvatnost budžeta za rad i provodjenje aktivnosti	Indikator kojim se mjeri percepcija o odobrenim budžetima. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.10.	Adekvatnost zgrada i prostorija	Indikator kojim se mjeri adekvatnost zgrada, sudnica, prostora za obavljanje poslova suda i pružanje usluga. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.11.	Adekvatnost IT podrške	Indikator kojim se mjeri percepcija o adekvatnosti IT opreme, softvera, i prateće podrške. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
4.12.	Raspoloživost Sistema/ mehanizama za dinamičke promjene (povećanje/ smanjenje) u prilivu predmeta	Stručno mišljenje o pripravnosti sistema da se nosi sa naglim promjenama u prilivu predmeta. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.

Pored indikatora koji su navedeni u prethodnom tekstu, prikupljeni su i indikatori o finansiranju sudova, odnosno tužilaštava i broju sudija, odnosno tužilaca i njihovog pratećeg osoblja, kako bi poslužili kao dopunski podaci za temeljitu analizu i razumijevanje trendova u okviru ove dimenzije (iako ovi podaci neće biti bodovani u okviru vrijednosti IEP-a BiH).

U Tabeli 6 prikazano je 7 poddimenzija dimenzije **nezavisnosti i nepristrasnosti.**

Tabela 6. Poddimenzije u okviru dimenzije nezavisnosti i nepristrasnosti

No.	Sub-Dimension	Description
5.1.	Objektivnosti kriterija za napredovanje sudija i tužilaca	Indikator kojim se mjeri percepcija objektivnosti kriterija za napredovanje sudija i tužilaca i njihova primjena. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
5.2.	Profesionalni imunitet/ mandat neograničenog trajanja za sudije i tužilace	Indikator kojim se mjeri percepcija adekvatnosti mehanizama kojima je uređen imunitet i mandat neograničenog trajanja utvrđen zakonodavnim okvirom i njihova praktična primjena. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
5.3.	Adekvatna lična sigurnosti sudija i tužilaca	Indikator kojim se mjeri percepcija adekvatnosti mehanizama za obezbjeđenje lične sigurnosti sudija i tužilaca i bliskih članova porodice i njihova praktična primjena. Mjerenje provedeno putem Ankete za sudije i tužioce u BiH.
5.4.	Nezavisnost u postupanju sudija/tužilaca– odsustvo korupcije i/ili neprikladnog utjecaja	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija utjecaja na odluke sudija i tužilaca. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
5.5.	Povjerenje u sudije	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija ukupnog nivoa povjerenja u sudije. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
5.6.	Povjerenje u tužioce	Grupe indikatora kojima se mjeri percepcija ukupnog nivoa povjerenja u tužioce. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.
5.7.	Jednaka primjene zakona	Grupe ndikatora kojima se mjeri percepcija nepostojanja različitih vidova diskriminacije u primjeni zakona. Mjerenje provedeno putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH.

INDIKATORI

Odabrali smo ukupno 143 indikatora za 52 poddimenzije. Svi indikatori uključeni u IEP BiH konstruisani su korištenjem tri izvora podataka (administrativni podaci VSTV-a, Nacionalna anketa o percepcijama građana i Anketa za sudije i tužioce u BiH). Gdje god je bilo moguće, za ispitivanje različitih perspektiva istog pitanja nastojali smo koristiti više od jednog izvora podataka u cilju smanjenja pristrasnosti. Naročito su indikatori za ocjenu percepcija osmišljeni tako da uključuju kako percepciju opće tako i stručne javnosti kad god je to bilo moguće.

Koristili smo administrativne podatke VSTV-a kad god je bilo moguće – što uključuje gotovo cjelokupnu dimenziju efikasnosti, dio dimenzije kvaliteta, i jedan indikator o disciplinskim postupcima u dimenziji odgovornosti i transparentnosti. Indikatori iz administrativnih podataka također su, kad god je to bilo moguće, upareni sa podacima iz anketnih ispitivanja o percepcijama.

Cjelokupan spisak svih indikatora i njihovo grupisanje i referenciranje na poddimenzije sadržani su u Aneksu I [IEP-a BiH 2015.]. Administrativni podaci VSTV-a prikazani su u Aneks-u I IEP-a BiH 2015. Pitanja koja su korištena za indikatore na osnovu anketa o percepciji prikazana su u Aneksu II i Aneksu III. Uz cjelokupni spisak indikatora, IEP BiH 2015, prikazan u Aneksu I, u IEP-u BiH su također prikazani njihove vrijednosti za 2015., kao i njihovi ponder u IEP BiH 2015.

3. IZVORI PODATAKA IEP-A BIH

MEASURE-BiH je za izradu IEP-a BiH koristio tri različita izvora podataka s ciljem dobijanja objektivnog snimka stanja u pravosuđu BiH iz svih relevantnih perspektiva. Administrativni podaci iz sudskog sistema za upravljanje predmetima / tužilačkog sistema za upravljanje predmetima (CMS / T-CMS) VSTV-a o svim predmetima sudova i tužilaštava BiH upareni su sa podacima o percepcijama javnosti i stručnim mišljenjem (prikupljenim putem Nacionalne ankete o percepcijama građana i Ankete za sudije i tužioce u BiH), kako bi se dobili bodovi IEP-a BiH (ukupni zbir bodova i pojedinačni bodovi za svaku dimenziju, poddimenziju i indikator). Kako je naglašeno, posebno pažnja se posvetila da, gdje god je bilo moguće, koristimo više od jednog izvora podataka, kako bismo ispitali različite perspektive istog pitanja i time umanjili pristrasnost.

3.1 ADMINISTRATIVNI PODACI IZ SISTEMA UPRAVLJANJA PREDMETIMA VSTV-a

U proteklih 10 godina, pravosuđe BiH je uložilo značajne napore u razvoj i provedbu informacionih sistema upravljanja. Sistem za upravljanje predmetima (CMS) koji je prvobitno razvio USAID-ov projekat u BiH Fostering and Investment and Lender Friendly Environment Project, 2003-2006 (USAID FILE), u potpunosti je proveden u svim sudovima u BiH do kraja 2009. godine pod okriljem VSTV-a, uz finansijsku pomoć donatora (EK, Švedska, Nizozemska, Norveška, i Turska).

U 2009. i 2010. godini je uslijedila izrada i provedba T-CMS-a. U narednim godinama je VSTV uložio značajne napore da osigura da se svi predmeti u radu unesu u sistem i da se osigura kvalitet podataka. Rezultat tih napora je bio da su od 2012. godine svi predmeti procesuirani putem sistema CMS/T-CMS uz zadovoljavajući kvalitet podataka. Dostupni su podaci o svim vrstama predmeta (uključujući krivične, parnične, privredne i upravne), kao i predmete izvršenja kako u prvostepenim tako i u drugostepenim postupcima. Pored toga, T-CMS podaci obuhvataju sve glavne tužilačke predmete (uključujući opći kriminal, korupciju, privredna krivična djela i ratne zločine). Za spomenute vrste predmeta, podaci su prikupljeni za prosječno vrijeme trajanja riješenih predmeta, starost predmeta u radu, broj zaostalih predmeta i stopu rješavanja predmeta.

Cijeneći ogromnu vrijednost podataka iz sistema CMS/T-CMS o svim predmetima sudova i tužilaštava, MEASURE-BiH je podatke iz baze podataka uključivao u izradu IEP-a BiH kad god je to bilo moguće. Od 143 indikatora IEP-a BiH, 65 ih je preuzeto iz administrativnih podataka VSTV-a[4].

[4] Izvještaj „Poslovne Inteligencije“ (eng. Business Intelligence (BI)) koji pruža detaljnu specifikaciju o vrstama predmeta koji su korišteni za preuzimanje podataka iz baza podataka VSTV-a, kao i svi filteri i ograničenja koja su primijenjena prilikom preuzimanja podataka mogu se dobiti po zahtjevu.

3.2 ANKETA ZA SUDIJE I TUŽIOCE U BIH

Anketu za sudije i tužioce u BiH dizajnirao je MEASURE-BiH, a naknadno su napravljene manje promjene kako bi se uključile sugestije Komisije za efikasnost sudova i Komisije za efikasnost tužilaštava VSTV-a. Anketa je imala 33 pitanja sa određenim brojem podpitanja (kako je prikazano u Aneksu II). Nakon testiranja Ankete sa 10 članova osoblja Sekretarijata koji imaju stručno znanje u oblasti prava, a koje je odredio VSTV, anketni upitnik je poslan svim sudijama i tužiocima u BiH (1,459). Primljeno je ukupno 458 odgovora na upitnike.

Između ostalog, u upitniku su od sudija i tužilaca traženi odgovori na pitanja o efikasnosti i kvalitetu sudova, odnosno tužilaštava, kompetentnosti imenovanih sudija i tužilaca, sistemu praćenja rada sudija i tužilaca, nadzoru neadekvatnog rada sudija i tužilaca, adekvatnosti plata sudija i tužilaca, objektivnosti napredovanja u karijeri, nezavisnosti sudija i tužilaca u postupanju, odsustvu korupcije i neprimjerenog utjecaja, itd. Sva pitanja iz anketnog upitnika su sadržana u Aneksu II. Od 143 indikatora IEP-a BiH, 49 ih je preuzeto iz Ankete za sudije i tužioce.

3.3 NACIONALNA ANKETA O PERCEPCIJI GRAĐANA

U okviru svog opsega aktivnosti, USAID BiH je zadužio MEASURE-BiH da provede godišnje anketno ispitivanje percepcije javnosti u pogledu različitih tema od interesa za građane BiH, lokalne organe vlasti i donatorsku zajednicu. U svrhu izvedbe IEP-a BiH, MEASURE-BiH je osmislio poseban dio ankete kako bi pribavio mišljenja građana o pravosuđu BiH. Od 143 indikatora IEP-a BiH, 29 potiče iz Nacionalne ankete o percepcijama građana (U Aneksu III su prikazana pitanja koja su korištena kao indikatori na osnovu ove ankete).

Stratifikovanim slučajnim uzorkovanjem (eng. „stratified random sampling“), Anketa je provedena na reprezentativnom uzorku od 3,000 domaćinstava u BiH u periodu septembar-novembar 2015. godine. Između ostalog, u Anketi je tražen odgovor na pitanja o efikasnosti i kvalitetu sudova, odnosno tužilaštava, kompetentnosti sudija i tužilaca, adekvatnosti plata sudija i tužilaca, sudskim taksama, itd. (Sva pitanja iz anketnog ispitivanja navedena su u Aneksu III.)

Analizu podataka i bodovanje je proveo MEASURE-BiH. Anketna ispitivanja na godišnjem nivou će se ubuduće provoditi korištenjem iste metodologije kako bi se osigurala mogućnost poređenja po protoku vremena (eng. „time series comparability“).

U Tabeli 7 prikazan je broj indikatora IEP-a BiH po izvoru podataka

Tabela 7. Broj indikatora IEP-a BiH prema izvoru podataka

Izvor podataka	Broj indikatora
Administrativni podaci VSTV-a iz CMS/T-CMS-a	65
Anketa stručne javnosti	49
Nacionalna anketa	29

4. METODOLOGIJE PONDERISANJA I BODOVANJA

4.1 METODOLOGIJA PONDERISANJA

Važan dio izrade kompozitnih indikatora kao što je IEP BiH, je donošenje odluka o ponderisanju, na osnovu različitih izvora podataka: (1) dimenzija u okviru zbirne vrijednosti Indeksa, (2) poddmenzija u okviru dimenzija i (3) indikatora u okviru poddimenzija.

Odluke o ponderisanju 5 dimenzija donesene su na osnovu stručnog prijedloga VSTV-a, tako da dimenzije efikasnosti i kvaliteta imaju vrijednost po 25%, dimenzija odgovornosti i transparentnosti 20%, a dimenzije kapaciteta i resursa, te nezavisnosti i nepristrasnosti po 15%.

Tabela 8. Vrijednosti za dimenzije IEP-a BiH

Dimenzije IEP-a BiH	Broj poddimenzija	Broj indikatora	Vrijednosti dimenzije
Efikasnost	13	66	25
Kvalitet	7	13	25
Odgovornost i transparentnost	13	27	20
Kapacitet i resursi	12	15	15
Nezavisnost i nepristrasnost	7	22	15

Za sve poddimenzije unutar svake dimenzije su primijenjeni jednaki ponderi (udjeli), uz sljedeće izuzetke na osnovu stručnog savjeta VSTV-a:

- U okviru dimenzije kvaliteta, poddimenzijama „stopa potvrđenih prvostepenih odluka“ i „stopa uspješnosti optužnica“ dodijeljena je vrijednost od po 25%, dok je preostala težinska vrijednost za ovu dimenziju ravnomjerno raspoređena na ostale poddimenzije.
- U okviru dimenzije odgovornosti i transparentnosti, poddimenziji o „disciplinskim postupcima“ dodijeljena je vrijednost od 25%, dok je preostala težinska vrijednost za ovu dimenziju ravnomjerno raspoređena na ostale poddimenzije.

Konačno, u postupku ponderisanja indikatora u okviru poddimenzija, primijenjene su jednake težinske vrijednosti i korištena su tri pristupa:

1. Za poddimenzije sa samo jednim indikatorom koji potiče iz jedne ankete (Nacionalne ankete o percepcijama građana ili Ankete za sudije i tužioce u BiH) vrijednost indikatora je bila 100%.
2. Za poddimenzije sa dva indikatora, od kojih jedan potiče iz jednog od dva anketna ispitivanja, svakom indikatoru je dodijeljena vrijednost od 50%.
3. Za poddimenzije sa višestrukim indikatorima koji potiču iz više izvora podataka (tj. različiti administrativni podaci, više pitanja iz anketnih upitnika, ili kombinacija istih), svakom indikatoru je dodijeljena jednaka vrijednost.

Jedini izuzetak, također po stručnom savjetu VSTV-a, primijenjen je na predmete korupcije na nivou tužilaštava, pri čemu je predmetima korupcije dodijeljena vrijednost od 67% (u odnosu na 33% za druge predmete privrednog kriminala).

4.2 METODOLOGIJA BODOVANJA

Metodologija bodovanja IEP-a BiH osmišljena je na osnovu sljedećih principa:

- Godišnja vrijednosti IEP-a BiH između 0 i 100 poena, pri čemu 0 i 100 predstavljaju krajnje vrijednosti.
- 0 predstavlja stanje totalne neefikasnosti pravosuđa.
- 100 predstavlja idealno stanje maksimalne efikasnosti (stanje 'utopije,' najbolja moguća situacija).
- Bodovanje svih indikatora se provodi na skali od 0 do 100.
- Sabiranjem ponderisanih prosjeka svih indikatora dobija se ukupni rezultat IEP-a BiH.

BODOVANJE INDIKATORA PRIBAVLJENIH PUTEM ANKETNIH ISPITIVANJA

Bodovanje indikatora iz anketa bilo je jednostavno. Odgovori iz anketnih upitnika bili su na skalama od sedam, pet, tri, ili dvije opcije, što se onda pretvaralo u vrijednosti između 0 i 100, pri čemu su „odgovori koji ukazuju najpoželjniji pravac" vrednovani sa 100.

U Tabeli 9 je prikazan primjer bodovanja pitanja iz ankete sa odgovorom koji je vrednovan sa 7 na skali odgovora.

Tabela 9. Primjer metodologije bodovanja za pitanja iz ankete

Pitanja: U kojoj mjeri ste zadovoljni administrativnim uslugama sudova i tužilaštava u vašem kraju u proteklih 12 mjeseci?	Skala (0-100%) (1)	Broj odgovora (2)	Ukupno (1)*(2)
1 (U potpunosti zadovoljan/na)	100%	200	200
2 (Uglavnom zadovoljan/na)	83%	250	208
3 (Donekle zadovoljan/na)	67%	400	268
4 (Ni zadovoljan/na ni nezadovoljan/na)	50%	700	350
5 (Donekle nezadovoljan/na)	33%	100	33
6 (Uglavnom nezadovoljan/na)	17%	200	34
7 (U potpunosti nezadovoljan/na)	0	100	0
Nije koristio/la ovu uslugu	N/A	550	
Ukupno		2,500	1,093

U okviru uzorka od 2,500 ispitanika, 1,950 njih je koristilo usluge u proteklih 12 mjeseci. Bodovi po vrsti odgovora u vezi sa ukupnim brojem ispitanika koji su koristili usluge se računaju na sljedeći način: 1,093/1,950 = 56% (tj. ukupan broj po vrsti odgovora podijeljen sa brojem dobivenih odgovora, uz napomenu da su uzeti u obzir samo ispitanici koji su koristili usluge).

Pretvaranjem 56% u bodove indeksa na skalu 1-100 ovaj indikator bi dobio 56 indeksnih poena.

Jedan izuzetak od navedenog pravila bodovanja napravljen je za indikatore o adekvatnosti plata/naknada sudija, tužilaca, advokata, notara; te sudskih taksi/troškova. U ovim slučajevima, odgovori *na adekvatnom nivou* bodovani su sa 100%, dok su odgovori *suviše niske ili suviše visoke* bodovani sa 0% (tj. protumačene kao neadekvatne).

BODOVANJE INDIKATORA PREUZETIH IZ ADMINISTRATIVNIH PODATAKA VSTV-a

Integrisanju podatka u IEP-a BiH, u velikoj mjeri su doprinijeli sveobuhvatnost i tačnost podataka VSTV-a, dok je prilagođavanje tih podataka u Indeks bilo mnogo kompleksnije nego što je to bio slučaj sa podacima iz anketa koje je objašnjeno u prethodnom tekstu. Konkretno, stvarne vrijednosti indikatora koje su preuzete iz podataka VSTV-a trebalo je postaviti na skalu vrijednosti Indeksa od 0 do 100 kako bi se postigla osnovna svrha Indeksa, što je je određivanje položaja na skali između najgore i najbolje situacije ('utopije'), uz napomenu da je najbolja situacija definisana na osnovu konkretnog konteksta u BiH, kako bi se izmjerio napredak u narednim godinama u odnosu na referentne vrijednosti iz 2015. godine.

MEASURE-BiH je ispitao različite opcije za bodovanje administrativnih podataka prema vrijednostima Indeksa. Definisanje najbolje situacije na osnovu najboljih primjera na globalnom nivou (tj. podataka o naprednim zemljama u okviru publikacija CEPEJ-a) nije bilo moguće zbog nedostatka odnosno neuporedivosti podataka o naprednim zemljama sa podacima o BiH. Primjeri pitanja uporedivosti uključuju: (1) različitu kategorizaciju predmeta (2) ogromne razlike u broju zaostalih predmeta, što za posljedicu ima različite moguće raspone stopa rješavanja predmeta.

Dodatni izazovi su uključivali utvrđivanje preciznih definicija koje će se koristiti za ove indikatore (tj. treba li prosječnu dužinu trajanja predmeta računati na osnovu završenih predmeta ili na osnovu predmeta u radu, odnosno na osnovu oba parametra), kao i određivanje maksimalnih teoretski mogućih ekstremnih vrijednosti (npr. maximalne stope rješavanja predmeta). Nakon pažljivog razmatranja ovih pitanja i detaljne analize podataka VSTV-a za period 2012.-2015., MEASURE-BiH izradio dvije različite metodologije za skaliranje administrativnih podataka u Indeksne vrijednosti, kako je opisano u daljem tekstu.

I VRSTA: PODACI VSTV-A IZRAŽENI U CIJELIM BROJEVIMA KAO JEDINICAMA MJERE

Prva vrsta indikatora IEP-a BiH preuzetih iz administrativnih podataka VSTV-a ima jedinicu mjere izraženu u cijelim brojevima. To uključuje podatke o broju dana i broju predmeta. Prosječno trajanje predmeta (završenih i predmeta u radu) izraženo je u broju dana dok je količina predmeta u radu izražena u broju predmeta.

MEASURE-BiH je najprije preuzeo administrativne podatke VSTV-a za period 2012.-2014. Ovi podaci su korišteni za izračunavanje ranijih prosjeka, koji će biti postavljani kao centralna tačka skale indikatora (tj. kao

50 na skali od 0 do 100). Najbolji mogući scenario (100 na skali Indeksa) intuitivno se određuje kao stvarna vrijednost 0 (tj., 0 dana i 0 predmeta, što predstavlja najbolji teoretski slučaj-krajnja vrijednost moguća samo u teoriji). Najlošiji mogući scenario (0 na skali Indeksa) postavljena je kao dvostruka vrijednost centralne tačke. Drugim riječima, pretpostavka je da najlošiji mogući scenario konkretno za BiH (u kojoj Indeks kao što je IEP-BiH za praćenje napretka postaje irelevantan) je rezultat rada koji je dva puta lošiji od prosječnog rezultata rada u periodu 2012.-2014.

Na primjer, ukoliko je prosječno trajanje sudskog predmeta u periodu 2012.-2014. bilo 300 dana, a u 2015. 240 dana, vrijednost od 600 dana je najlošiji mogući scenario (0 na skali Indeksa), 300 dana je centralna tačka (50 na skali Indeksa), a 0 dana je najbolji mogući scenario (100 na skali Indeksa). Vrijednost iz 2015. za ovaj indikator (od 240 dana u 2015.) je 60 na skali Indeksa od 0 do 100. U Tabeli 10 su prikazane dodatni detaljni podaci.

Tabela 10. Primjer metodologije bodovanja za administrativne podatke – I vrsta

Stvarna vrijednost (dani)	Indeksna vrijednost (skala 0-100)	Tumačenje
0	**100**	**Najbolji scenario**
60	90	
120	80	
180	70	
240	**60**	**Vrijednost za 2015. godinu**
300	**50**	**Prosjek za period 2012.-14.**
360	40	
420	30	
480	20	
540	10	
600	**0**	**Najlošiji scenario**

Vrijednost iz 2015. godine pokazuje poboljšanje od 60 dana u stvarnoj vrijednosti, što predstavlja poboljšanje od 10% u okviru ukupnog raspona stvarnih vrijednosti (od 0 do 600 dana), te tako odgovara poboljšanju od 10 poena na skali Indeksa (poboljšanje sa 50 na 60 poena na skali od 0 do 100).

Od ukupnog broja od 65 indikatora IEP-a BiH koji su preuzeti iz administrativnih podataka VSTV-a, 43 se boduje po I vrsti.

II VRSTA: PODACI VSTV-A IZRAŽENI U POSTOTKU KAO JEDINICI MJERE

Za drugu vrstu indikatora IEP-a BiH koji su preuzeti iz administrativnih podataka VSTV-a jedinice mjere su procenti. To su indikatori kao što su stopa rješavanja predmeta i kolektivna norma.

Teoretski, većina ovih indikatora trebala bi imati maksimalnu vrijednost od 100% (tj. ukoliko svi predmeti budu riješeni, stopa rješavanja bi trebala biti 100%). Međutim, u kontekstu BiH, koji nije karakterističan i

jedinstven samo za BiH, budući da mnogi drugi pravosudni sistemi u cijelom svijetu imaju sličnu situaciju, uključujući i neke razvijene zemlje, postojanje zaostalih predmeta na svim nivoima sudova i tužilaštava dovodi do toga da vrijednosti ovih indikatora zaista prelaze 100%.

MEASURE-BiH je pregledao administrativne podatke VSTV-a za period 2012.-2015. za ove indikatore. Podaci za period 2012.-2014. (u različitim indikatorima izraženim u postocima) spadaju u raspon 80%-133% (53%, 66%, i 154% su izolovane ekstremne ili netipične situacije). Imajući ovo na umu, za ove indikatore stvarna vrijednost od 150% je postavljena kao najbolji scenario (100 na skali Indeksa). Najlošiji scenario (0 na skali Indeksa) intuitivno se postavlja kao 0% u stvarnoj vrijednosti (tj. stopa rješavanja predmeta od 0%, što samo teoretski predstavlja absolutno najgori mogući scenario). Konačno, stvarna vrijednost od 100% (tj. stopa rješavanja od 100%) postavljena je na 2/3 skale (tj. 66 poena na skali Indeksa 0-100). Drugim riječima, pretpostavka je da najbolja situacija za pravosuđe BiH iznosi 150% za ovu grupu indikatora. Na primjer, ukoliko je stopa rješavanje nekog suda bila 125% u 2015. godini, broj poena za 2015. godinu je 83.3 na skali Indeksa od 0 do 100.

U Tabeli 11 su prikazani dodatni detalji.

Tabela 11. Primjer metodologije bodovanja za administrativne podatke – II vrsta

Stvarna vrijednost (%)	Vrijednost Indeksa (na skali od 0-100)	Tumačenje
0	**0**	**Najlošiji scenario**
25	16.67	
50	33.33	
75	50	
100	**66.67**	
125	83.34	**Vrijednost iz 2015.**
150	**100**	**Najbolji scenario**

Postoji jedan izuzetak u pravilu bodovanja ove vrste indikatora. Zaostali predmeti nisu relevantni za poddimenziju o stopi potvrđenih prvostepenih odluka, budući da ova poddimenzija pokazuje broj potvrđenih prvostepenih odluka u poređenju sa brojem preispitanih prvostepenih odluka. Drugim riječima, u ovom slučaju, maksimalna teoretska i praktična krajnja vrijednost je 100%. Dakle za ovu poddimenziju stvarna vrijednost od 100% je postavljena kao najbolja situacija (100 na skali Indeksa).

Od ukupno 65 indikatora IEP-a BiH preuzetih iz administrativnih podataka VSTV-a, 22 spadaju u II vrstu indikatora.

5. PREPORUKE I MIŠLJENJA USAID-A BIH I VSTV-a

MEASURE-BiH je svaku fazu razvoja IEP-a BiH predstavio USAID-u BiH, a povratne informacije od USAID-a BiH, kako je naglašeno, su uzimane u obzir tokom cjelokupnog procesa. To je naročito pomoglo u određivanju strateškog pravca i cilja IEP-a BiH kako bi poslužio kao sredstvo za utvrđivanje trendova i potreba pravosuđa BiH.

VSTV je imao značajnu ulogu u dizajniranju IEP-a BiH i prikupljanju podataka. VSTV je imenovao operativni tim za izradu IEP-a BiH koji je uključivao Potpredsjednika VSTV-a, jednog člana VSTV-a, Direktora Sekretarijata VSTV-a i tri dodatna stručnjaka iz Sekretarijata VSTV-a. Timovi Projekta MEASURE-BiH i VSTV-a bili su u stalnoj prepisci i održavali redovne sastanke u prosjeku jednom mjesečno. U završnim fazama dizajniranja metodologija ponderisanja i bodovanja, te prikupljanja podataka, sastanci su održavani i dva puta sedmično.

Pored stalne prepiske sa VSTV-om i radnih sastanaka sa tehničkim timom VSTV-a određenim za rad na IEP-u BIH, MEASURE-BiH je održao i nekoliko prezentacija za VSTV, uključujući rad na dizajniranju dimenzija, poddimenzija i indikatora IEP-a BiH, Komisiji VSTV-a za efikasnost sudova i Komisiji za efikasnost tužilaštava. Svi članovi Vijeća VSTV-a pozivani su na prezentacije koje je održao MEASURE-BiH o metodologiji bodovanja i ponderisanja IEP-a BiH na sastanku sa operativnim timom VSTV-a. Kako je naglašeno, povratne informacije od VSTV-a uzimane su u obzir tokom cijele faze dizajna, uključujući odabir dimenzija, poddimenzija i indikatora, kao i metodologije ponderisanja i bodovanja. Tako tijesna saradnja MEASURE-BiH sa VSTV-om u smislu kako dizajna, tako i prikupljanja podataka za izradu vrijednosti osigurava praktičnu primjenjivost IEP-a BiH u procesu donošenja odluka.

Najvažnija prilagodba opsega indikatora koji su obuhvaćeni IEP-om BiH na osnovu povratnih informacija primljenih kako od USAID-a BiH tako i od VSTV-a bilo je uključivanje dodatnih indikatora za praćenje efikasnosti rada tužilaca.

6. PRAĆENJE IEP-A BIH NA GODIŠNJEM NIVOU

Podaci korišteni za izračunavanje IEP-a BiH za 2015. godinu prikupljeni su tokom januara 2016. godine. Rezultati Nacionalne ankete o percepcijama građana pribavljeni su u novembru 2015. godine, dok su rezultati Ankete za sudije i tužioce u BiH pribavljeni u decembru 2015. godine.

Administrativni podaci VSTV-a koji su korišteni u IEP-u BiH pokrivaju dva perioda. Za većinu podataka koji se koriste u VSTV-u, stvarni podaci su dostupni u okviru sistema CMS/T-CMS, a za IEP BiH su korištene vrijednosti za period između 1. januara 2015. i 31. decembra 2015. U nekoliko slučajeva (kolektivna norma za sudije i tužioce, stopa potvrđivanja prvostepenih odluka, stopa uspješnosti optužnica i disciplinskih postupaka) gdje nisu bili dostupni podaci u stvarnom vremenu, za IEP BiH su korišteni posljednji raspoloživi podaci na godišnjem nivou. Za IEP BiH 2015 su korišteni podaci iz prethodne kalendarske godine (tj. podaci za kalendarsku 2014. godinu), kako je navedeno u Godišnjem izvještaju VSTV-a za 2015. godinu.

MEASURE-BiH će koristiti isti pristup za izračunavanje vrijednosti IEP-a BiH u narednim godinama te tako osigurati mogućnost poređenja u vremenskim periodima. MEASURE-BiH će također i dalje tijesno sarađivati sa VSTV-om u izradi budućih godišnjih rezultata IEP-a BiH, kako bi osigurao lokalno „vlasništvo" (eng. „ownership") domaćeg tijela za IEP BiH i relevantnost ovog mehanizma za proces donošenja odluka vlasti BiH.

Predviđeno je da se, po završetku provedbe od strane MEASURE-BiH u 2019. godini. tehnička održivost i nezavisnost IEP-a BiH osigura prenosom nadležnosti za izradu IEP-a BiH na lokalnu organizaciju koja će nastaviti sa izradom godišnjih vrijednosti IEP-a BiH u saradnji sa VSTV-om.

IEP-BIH ZA 2015. GODINU

1. UVOD

IEP BiH je inovativni alat prilagođen kontekstu BiH u cilju bilježenja trendova u pravosuđu BiH tokom vremena, s tim što IEP BiH 2015. služi kao polazna vrijednost u odnosu na koju će se pratiti napredak u narednim godinama. Drugim riječima, potpuno korištenje IEP-a BiH moguće je početi tek sa rezultatima za 2016. godinu i nadalje, kada će IEP BiH biti u mogućnosti da ispuni svoju glavnu svrhu, praćenje napretka tokom vremena u odnosu na referentne vrijednosti iz 2015. godine.

Pored ove osnovne svrhe, rezultati IEP-a BiH omogućavaju različite vrste analiza.

1. IEP-BiH pruža jedinstven izvor za kompleksne višedimenzionalne podatake u komparativnom i jednostavnom formatu (uporedivi podaci za period 2012. -2015. godina dati su u Aneksu I). Tu spadaju podaci o svim najvažnijim vrstama predmeta kako na sudovima tako i u tužilaštvima BiH. Pribavljanje ovih podataka prije izrade IEP-a BiH bio je dugotrajan proces koji je uključivao pregled mnogih izvještaja u kojima su ti podaci bili predstavljeni u različitim formatima. IEP BiH omogućava korisnicima brzo poređenje podataka i utvrđivanje trendova u radu sudova i tužilaštava u protekle četiri godine, kao i korištenje tih informacija za tačno utvrđivanje oblasti koje treba dodatno ispitati.
2. IEP-a BiH kombinuje tri različita izvora podataka u jednom skalaru: administrativne podatke VSTV-a iz sistema CMS/T-CMS, percepciju javnosti (mjerena Nacionalnom anketom o percepcijama građana) i mišljenje stručne javnosti (mjerena Anketom za sudije i tužioce u BiH). Time se osigurava sveobuhvatno i komparativno prikazivanje različitih perspektiva o istom pitanju i umanjuje pristrasnost.
3. IEP BiH je strukturiran tako da bude u potpunosti prilagođen kontekstu BiH, ne uzimajući u obzir referentne vrijednosti na međunarodnom nivou. Činjenica da je IEP BiH nezavisan od vanjskih izvora omogućava kreatorima politika u oblasti pravosuđa da izračunavaju rezultate IEP-a BiH mnogo češće (nego godišnje) u praćenju rezultata koji se postignu poduzimanjem neke mjere/a ili uvođenjem novih propisa.

2. PRIKUPLJANJE PODATAKA

U partnerstvu sa VSTV-om, MEASURE-BiH je dobio podatke iz CMS/T-CMS baza podataka o 421,020 predmeta koji su bili u proceduri u sudovima i tužilaštvima u BiH u 2015. godini. Tokom pripreme rezultata IEP-a BiH, MEASURE-BiH je ispitao mikro podatke koje je VSTV stavio na raspolaganje na predmet po predmet osnovi (treba imati na umu da su podaci o 1,574,517 komunalnih predmeta dostupni samo kao zbirni podaci za broj neriješenih predmeta i stopu rješavanja, budući da se oni ne unose i ne prate putem IT sistema kao pojedinačni predmeti).

MEASURE-BiH je dizajnirao i sproveo Nacionalnu anketu o percepcijama građana na reprezentativnim uzorku od 3,000 domaćinstava u BiH u periodu septembar-novembar 2015. godine.

Anketu za sudije i tužioce dizajnirao je MEASURE-BIH, a neznatne prilagodbe su izvršene s obzirom na povratne informacije koje su primljene od Komisije za efikasnost sudova i Komisije za efikasnost

tužilaštava VSTV-a. Nakon testiranja koje je provedeno sa 10 članova Sekretarijata koji imaju stručno znanje u oblasti prava, anketa je poslana svim sudijama i tužiocima u BiH (1,459). Primljeno je ukupno 458 odgovora na upitnike.

3. REZULTATI

Primjenom metodologije bodovanja i ponderisanja koja je opisana u prvom dijelu ovog Izvještaja, MEASURE-BiH je došao do rezultata IEP-a BiH 2015.

Ukupna vrijednost Indeksa za 2015. je 55.21 poena (na skali od 0 do 100).

Pojedinačne vrijednosti svake dimenzije su sljedeće:

1. Dimenzija **efikasnosti**: **13.78 poena** (za cjelokupni Indeks na skali od 0 do 25) ili **55.12 %** maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
2. Dimenzija **kvaliteta**: **14.97 poena** (za cjelokupni Indeks na skali od 0 do 25) ili **59.88 %** maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
3. Dimenzija **odgovornost i transparentnost**: **11.67 poena** (za cjelokupni Indeks na skali od 0 do 20) ili **58.35 %** maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
4. Dimenzija **kapaciteta i resursa**: **6.81 poena** (za cjelokupni Indeks na skali od 0 do 15) ili **45.4 %** maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100);
5. Dimenzija **nezavisnosti i nepristrasnosti**: **7.98 poena** (za cjelokupni Indeks na skali od 0 do 15) ili **53.2 %** maksimalnog broja poena (na skali od 0 do 100).

U Tabeli 12 su prikazani zbirni rezultati IEP-a BiH 2015.

Tabela 12. Rezultati IEP-s BiH 2015

Indeks Efektivnosti Pravosuđa BiH (IEP-BiH)

IEP-BiH 2015 = 55.21

Dimenzija		Pod-dimenzija	Izvori podataka (Administrativni podaci VSTV -a, NS - Anketa javnosti, PS - Anketa sudija i tužilaca)	Udio u IEP-BiH	IEP-BiH poeni (na skali 0-100)
EFIKASNOST	1.1.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta	VSTV	1.92%	51.05
	1.2.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta	VSTV	1.92%	43.84
	1.3.	Sudovi: Količina neriješenih predmeta	VSTV	1.92%	46.71
	1.4.	Sudovi: Stopa rješavanja	VSTV	1.92%	68.17
	1.5.	Tužilaštva: Trajanje riješenih predmeta	VSTV	1.92%	56.21
	1.6.	Tužilaštva: Starost neriješenih predmeta	VSTV	1.92%	57.57
	1.7.	Tužilaštva: Količina neriješenih predmeta	VSTV	1.92%	55.70
	1.8.	Tužilaštva: Stopa rješavanja	VSTV	1.92%	76.40
	1.9.	Kolektivna norma sudija	VSTV	1.92%	84.00
	1.10.	Kolektivna norma tužilaca	VSTV	1.92%	66.00
	1.11.	Percepcija javnosti o efikasnosti sudova	NS	1.92%	9.93
	1.12.	Mišljenje profesionalaca o efikasnosti sudova	PS	1.92%	60.22
	1.13.	Mišljenje profesionalaca o efikasnosti sudova	PS	1.92%	51.05
				25.00%	**55.12**
KVALITET	2.1.	Stopa potvrđenih prvostepenih sudskih odluka	VSTV	6.25%	88.08
	2.2.	Stopa uspješnosti optužnica	VSTV	6.25%	60.67
	2.3.	Percepcija rada: Sudova	NS/PS	2.50%	50.49
	2.4.	Percepcija rada: Tužilaštava	NS/PS	2.50%	45.13
	2.5.	Percepcija rada: Advokata	NS/PS	2.50%	42.65
	2.6.	Percepcija rada: Notara	NS/PS	2.50%	48.46
	2.7.	Zadovoljstvo javnosti sudskim i tužilačkim administrativnim uslugama	NS	2.50%	40.20
				25.00%	**59.88**
ODGOVORNOST I TRANSPARENTNOST	3.1.	Sistem mjerenja performansi sudija/tužilaca	PS	1.25%	59.53
	3.2.	Supervizija neadekvatnih performansi sudija/tužilaca	NS/PS	1.25%	42.18
	3.3.	Disciplinski postupci	VSTV/PS	5.00%	57.11
	3.4.	Slučajna dodjela predmeta	NS/PS	1.25%	59.49
	3.5.	Pristup sudskim predmetima	NS/PS	1.25%	64.56
	3.6.	Pristup suđenjima/sudskim raspravama	NS/PS	1.25%	60.67
	3.7.	Pristup presudama	NS/PS	1.25%	53.59
	3.8.	Pristup dokazima	PS	1.25%	93.49
	3.9.	Pristup izvještajima/statistikama	NS/PS	1.25%	47.62
	3.10.	Izvještavanje medija	NS/PS	1.25%	37.37
	3.11.	Pristupačnost sudskih taksi/naknada	NS/PS	1.25%	31.32
	3.12.	Odsustvovanje sa radnog mjesta sudija i tužilaca	PS	1.25%	79.03
	3.13.	Etički kodeks	PS	1.25%	76.28
				20.00%	**58.35**
KAPACITET I RESURSI	4.1.	Brzina imenovanja sudija/tužilaca	PS	1.25%	46.60
	4.2.	Kompetentnost sudija/tužilaca	NS/PS	1.25%	48.01
	4.3.	Adekvatnost treninga/obrazovanja sudija/tužilaca	PS	1.25%	66.11
	4.4.	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	NS/PS	1.25%	26.75
	4.5.	Adekvatnost naknada advokata/notara	NS/PS	1.25%	18.41
	4.6.	Pravovremenost isplate plata sudija/tužilaca	PS	1.25%	59.93
	4.7.	Pravovremenost isplata naknada advokatima (odbrane po službenoj dužnosti)	PS	1.25%	38.00
	4.8.	Adekvatnost pomoćnog/administrativnog osoblja	PS	1.25%	60.01
	4.9.	Adekvatnost budžeta za rad i provođenje aktivnosti	PS	1.25%	25.34
	4.10.	Adekvatnost zgrada i prostorija	PS	1.25%	37.94
	4.11.	Adekvatnost IT podrške	PS	1.25%	68.98
	4.12.	Raspoloživost sistema/mehanizama za dinamičke promjene (povećanje/smanjenje) u prilivu predmeta	PS	1.25%	48.33
				15.00%	**45.40**
NEZAVISNOST I NEPRISTRASNOST	5.1.	Objektivni kriteriji za napredovanje sudija/tužilaca	PS	2.14%	37.47
	5.2.	Profesionalni imunitet/mandat neograničenog trajanja za sudije/tužioce	PS	2.14%	69.77
	5.3.	Adekvatna lična sigurnost sudija/tužilaca	PS	2.14%	40.80
	5.4.	Nezavisnost u postupanju sudija/tužilaca - Odsustvo korupcije i/ili neprikladnog uticaja	NS/PS	2.14%	51.77
	5.5.	Povjerenje u sudije	NS/PS	2.14%	57.70
	5.6.	Povjerenje u tužioce	NS/PS	2.14%	54.43
	5.7.	Jednaka primjena zakona	NS/PS	2.14%	60.69
				15.00%	**53.20**
Ukupno				**100.00%**	**55.21**

4. OGRANIČENJA

Glavna svrha IEP-a BiH za 2015. godinu je da služi kao polazna vrijednost u odnosu na koju će se ubuduće pratiti trendovi rada u pravosudnom sistemu BiH, te da usmjeri daljnja istraživanja na specifična pitanja u područjima u kojima su identificirane potencijalne slabosti, a na osnovu čega se mogu dizajnirati odgovarajuće mjere. S obzirom na način na koji je strukturirano IEP-BiH bodovanje, Indeks mjeri udaljenost trenutne situacije u odnosu na minimalne i maksimalne vrijednosti Indeksa, a koje su utvrđene na osnovu specifičnog konteksta BiH.

Kao što je to slučaj sa svim indeksima, IEP-BiH se ne može koristiti za davanje objašnjenja o uzroku za bilo koju pojedinačnu vrijednost niti za trendove.

Vrijednosti IEP-a BiH ne bi trebalo tumačiti kao zasebnu ocjenu pravosuđa BiH, a budući da su mnogi indikatori u IEP-u podešeni na osnovu prosječnih vrijednosti svih predmeta u BiH, oni nisu pogodni za analizu konkretnih pojedinačnih predmeta (na primjer, predmeti „visokog profila“).

Štaviše, iako je MEASURE-BiH imao vodeću ulogu u izradi pristupa ponderisanja i bodovanja za izračunavanje vrijednosti Indeksa, nismo imali kontrolu nad kvalitetom podataka koje smo primali od VSTV-a ili mogućnost utjecaja na odgovore koje smo dobili u okviru anketnih ispitivanja.

5. ILUSTRATIVNE ANALIZE IEP-BIH 2015.

Sa tri izvora podataka koji su korišteni u konstruisanju IEP-a BiH za 2015. godinu moguće je provesti dvije vrste analiza:

1. Analizu podataka VSTV-a iz sistema CMS/T-CMS:
   a. Trend indikatora za period 2012.-2015. godina mjeren u broju dana i predmeta (trajanje i zaostali predmeti)
   b. Vrijednosti indikatora za 2015. godinu mjereni u procentima (npr. stopa rješavanja predmeta);

2. Poređenje između percepcije javnosti (mjerene putem Nacionalne ankete o percepcijama građana) i mišljenja stručne javnosti (mjerene putem Ankete za sudije i tužioce) po istim pitanjima.

5.1 ANALIZA REZULTATA IEP-A BIH 2015. NA OSNOVU PODATAKA VSTV-A IZ SISTEMA CMS/T-CMS

Kako je prikazano u Aneksu I, administrativni podaci su izvor za 10 poddimenzija u dimenziji efikasnosti, dva (2) u dimenziji kvaliteta i jedan (1) indikator u dimenziji odgovornosti i transparentnosti. Osam (8) poddimenzija u dimenziji efikasnosti sastoje se od podindikatora koji razvrstavaju indikatore na prosječno trajanje riješenih predmeta, prosječnu starost neriješenih predmeta, broj neriješenih predmeta i stopu rješavanja za prvostepene i drugostepene sudove i tužilaštva. Sve vrijednosti su dalje razvrstane na pojedinačne podindikatore za sve najvažnije sudske vrste predmeta (krivični, parnični, privredni i upravni predmeti kao i predmeti izvršenja), i tužilačke predmete (opći kriminal, korupcija, drugi privredni predmeti i ratni zločini). Stopa potvrđenih prvostepenih odluka u dimenziji kvaliteta je dalje razvrstana u tri indikatora za krivične, parnične i privredne žalbene predmete. Ukupni broj indikatora (pojedinačnih tačaka podataka) iz administrativnih podataka je 65.

Za indikatore koji se mjere brojem dana i predmeta (trajanje i zaostali predmeti), IEP BiH 2015. pokazuje kako se stvarna vrijednosti iz 2015. godine tog indikatora poredi sa prosječnim rezultatima tog indikatora u periodu 2012. -2014. godina. Na primjer, IEP BiH za 2015. godinu od 50 poena (na skali Indeksa od 0 do 100) pokazuje da je stvarna vrijednost za 2015. godinu potpuno ista kao i prosjek za period 2012.-2014. godina; svaka vrijednost koja je viša (niža) od 50 ukazuje na to da je stvarna vrijednost za 2015. godinu bila iznad (ispod) prosječne vrijednosti za period 2012.-2014. godina (za razliku od poređenja promjene na godišnjem nivou).

Za indikatore koji se mjere u procentima (kao npr. stopa rješavanja predmeta), vrijednosti IEP-a BiH mogu se analizirati na godišnjem nivou, budući da se svaka godišnja vrijednost IEP-a BiH može posmatrati zasebno. Na primjer, vrijednost IEP-a BiH za 2015. godinu od 66.7 poena (na skali Indeksa od 0 do 100) ukazuje na to da je godišnja stopa rješavanja predmeta (godišnja stopa uspješnosti optužnica) bila 100% (vidi primjer izračunavanja indikatora II vrste u Tabeli 11).

Važno je naglasiti da analiza odnosa između stopa rješavanja predmeta i broja neriješenih predmeta zavisi od priliva (novih) predmeta; ovo je varijabla na koju pravosuđe ne može utjecati, i kao takva nije bodovana u okviru IEP-a BiH. Međutim, podaci o prilivu predmeta su prikupljeni kako bi poslužili kao dopunski podaci za temeljitu analizu i razumijevanje trendova u okviru ove dimenzije. Slično tome, indikatori o finansiranju sudova, odnosno tužilaštava i broju sudija, odnosno tužilaca, pratećeg osoblja prikupljaju se kako bi se koristili kao dopunski podaci za temeljitu analizu i razumijevanje mogućih razloga za trendove u pravosudnom sistemu BiH, iako ovi podaci također nisu bodovani u okviru vrijednosti IEP-a BiH. U preostalom dijelu ovog odjeljka dati su primjeri tumačenja nekih od rezultata IEP-a 2015. godini.

Prosječno vrijeme za rješavanje predmeta na prvostepenim sudovima u 2015. godini je bilo kraće od prosjeka za period 2012.-2014. godina, dok su vrijednosti ovog indikatora za drugostepene sudove u 2015. godini bili ispod prosjeka za period 2012.-2014. godina, što ukazuje na to da je prosječno vrijeme za rješavanje predmeta na drugostepenim sudovima u 2015. godini bilo duže od prosjeka za period 2012.-2014. godina. Starost neriješenih predmeta na prvostepenim sudovima uglavnom je ostala ista kao i u periodu 2012.-2014. godina, dok na drugostepenim sudovima, starost neriješenih predmet za sve najvažnije vrste predmeta se povećala (sa krivičnim i upravnim žalbenim predmetima koji imaju IEP-a BiH vrijednost za 2015. godinu od 3, odnosno 9 poena). Obzirom da postoji trend u povećanju trajanja i riješenih i neriješenih drugostepenih predmeta,VSTV bi trebao razmotriti mogućnosti prikupljanja dodatnih podataka u ovoj oblasti u cilju ispitivanja temeljnih razloga za ove trendove.

Prvostepeni sudovi su uglavnom smanjili svoj broj zaostalih predmeta u 2015. godini, dok su drugostepeni sudovi stvorili nove zaostale predmete (naročito u krivičnim i upravnim žalbenim postupcima, kao i u žalbenim postupcima privrednih predmeta, koji imaju IEP-u BiH vrijednosti za 2015. godinu od 13, 12, odnosno 36 poena). Pored toga, treba naglasiti da bi se pri svakoj analizi zaostalih predmeta na prvostepenim sudovima trebalo uzeti u obzir da je velika većina zaostalih predmeta uzrokovana ogromnim brojem komunalnih izvršnih predmeta, (broj neriješenih komunalnih izvršnih predmeta je u 2015. godini bio 1,574,517).

U pogledu stope rješavanja predmeta, prvostepeni sudovi općenito imaju veću stopu rješavanja predmeta i smanjuju broj zaostalih predmeta, dok se u drugostepenim sudovima povećao broj neriješenih predmeta. Rad tužilaštava se poboljšao u 2015. u odnosu na prosjek iz perioda 2012.-2014. godina, u smislu trajanja riješenih predmeta (56 poena u IEP-u BiH za 2015. godinu), starosti neriješenih predmeta (58 poena u IEP-u BiH za 2015. godinu), smanjenja broja zaostalih predmeta (56 poena u IEP-u BiH za 2015. godinu) i stope rješavanja predmeta (76 poena u IEP-u BiH za 2015. godinu). Treba primijetiti, da se čini da su

tužilaštva zabilježila povećanje u broju neriješenih predmeta korupcije (31 poena u IEP-u BiH za 2015. godinu). Međutim, ove vrijednosti treba uzeti sa rezervom pošto sistem VSTV-a do 2014. godine nije pratio predmete korupcije kao zasebnu kategoriju. Pored toga, za svaku daljnju analizu ovog pitanja treba konsultovati podatke o prilivu predmeta korupcije.

U skladu sa pravilnicima VSTV-a (Pravilnik o orijentacionim mjerilima za rad sudija i stručnih saradnika u sudovima BiH i Pravilnik o orijentacionim mjerilima za rad tužilaca u tužilaštvima BiH), kako sudije tako i tužioci imaju propisane kolektivne norme (propisani broj predmeta koji treba biti riješen toku jedne godine). IEP BiH pokazuje da su sudovi znatno premašili svoju kolektivnu normu (84 poena u IEP-u BiH 2015.) dok su tužilaštva tačno na nivou svoje kolektivne norme (66 poena u IEP-u BiH 2015.).

Stopa potvrđivanja prvostepenih odluka, koja ukazuje na kvalitet primjene zakona od strane prvostepenih sudova iznosi 88% (treba imati na umu, budući da ovaj indikator spada u izuzetak od pravila za bodovanje administrativnih podataka izraženih u procentima pošto njegova vrijednost ne može biti veća od 100%, njegova vrijednost u IEP-u BiH 2015. iznosi 88 poena).

Stopa pravosnažnih osuđujućih presuda u odnosu na podnesene optužnice (koja pokazuje stopu uspješnosti optužnica a time i kvalitet rada tužilaštva) je 91%, što odgovara vrijednosti IEP-a BiH 2015. od 61 poen (na skali Indeksa od 0 do 100). Slično tome, opseg rada disciplinskog tužioca se mjeri omjerom pokrenutih disciplinskih postupaka u odnosu na postupke u kojima je utvrđena odgovornost. Ovaj omjer je 80%, što odgovara vrijednosti u IEP-u BiH 2015. od 53 poena (na skali Indeksa od 0 do 100).

Općenito, indikatori koji prate kvalitet su bili prilično stabilni u periodu 2012.-2015. godina (sa prosjekom od oko 90% nominalne vrijednosti), dok je kvalitet disciplinskih postupaka pokazivao trend pada sa 110% (u 2012.) na 80% (u 2015.) nominalne vrijednosti.

Rezultati analiza prikazani u prethodnom tekstu su sugestivni, te služe samo kao početna tačka za daljnje istraživanje o faktorima koji utječu na pravosudne trendove i za utvrđivanje kauzalnosti.

Kako je objašnjeno u prethodnom tekstu, u okviru IEP-a BiH su prikupljeni dodatni podaci koji mogu biti korisni za daljnje analize trendova koji su očigledni u okviru IEP-a BiH, ali nisu bodovani u okviru vrijednosti IEP-a BiH zato što predstavljaju varijable na koje pravosudni sistem ne može utjecati i ne mogu se objektivno bodovati.

U Tabeli 13 su prikazani podaci koji su prikupljeni od VSTV-a o budžetima sudova i tužilaštava, kao i broju sudija, tužilaca i pratećeg osoblja.

Tabela13. Budžet sudova i tužilaštava i osoblje

		2012.	2013.	2014.	2015.
4.13.1.	Odobreni budžeti sudova (KM)	164,758,906	171,675,077	174,106,409	177,356,025
4.14.1.	Odobreni budžeti tužilaštava (KM)	41,639,785	43,283,933	46,852,298	48,843,040
4.15.1.	Ukupni broj sudija	1,073	1,098	1,102	1,088
4.16.1.	Ukupni broj tužilaštava	310	328	360	365
4.17.1.	Broj nesudskog osoblja	3,098	3,239	3,352	3,420
4.18.1.	Broj netužilačkog osoblja	665	687	668	744

U Tabeli 14 su prikazani podaci o prilivu predmeta u sudovima i tužilaštvima BiH, koji su također pribavljeni od VSTV-a.

Tabela 14. Priliv predmeta, 2012. – 2015.

	Vrsta predmeta	2012.	2013.	2104.	2015.
Prvostepeni sudovi	Krivični	14,853	13,960	12,772	12,562
	Parnični	32,441	31,909	31,070	30,556
	Privredni	9,016	8,761	7,195	6,575
	Upravni	10,118	12,089	11,751	10,233
	Izvršni - parnični	62,382	67,098	61,597	66,972
	Izvršni - privredni	13,967	14,691	13,205	13,170
Drugostepeni sudovi	Krivični žalbeni	4,492	4,702	4,850	5,326
	Parnični žalbeni	14,065	14,606	14,782	13,574
	Privredni žalbeni	3,333	3,270	3,649	3,479
	Upravni žalbeni	1,422	2,346	2,001	2,022
Tužilaštva	Opći kriminal	25,975	25,077	24,339	22,741
	Privredni kriminal - korupcija	168	302	729	1,138
	Privredni kriminal - drugi	1,506	1,893	1,585	1,704
	Ratni zločini	563	337	272	288

5.2 ANALIZA REZULTATA IEP-A BIH 2015. NA OSNOVU POREĐENJA PERCEPCIJE OPĆE JAVNOSTI I MIŠLJENJA STRUČNE JAVNOSTI

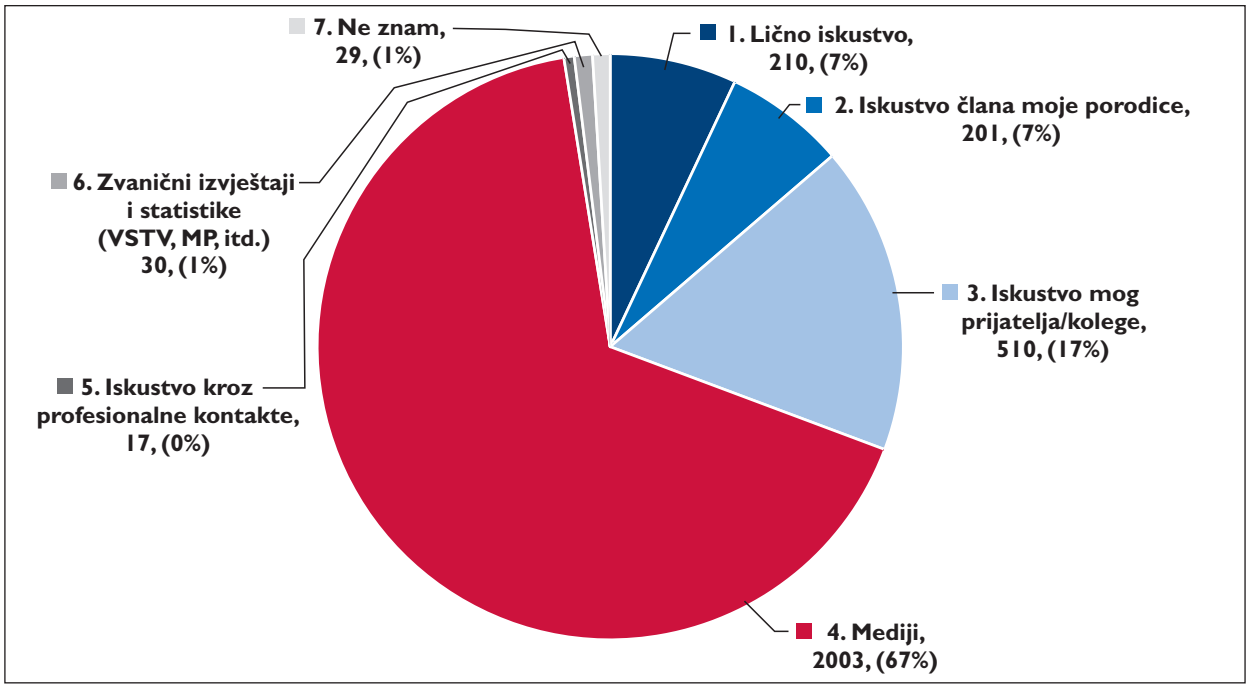
Poređenje između percepcije javnosti (mjerene putem Nacionalne ankete percepcija građana) i mišljenja profesionalne javnosti (mjerenog putem Ankete za sudije i tužioce u BiH) o istim pitanjima otkriva značajne razlike u poimanju između opće javnosti i mišljenja profesionalne javnosti o mnogim pitanjima. U Tabeli 15 su prikazani primjeri.

Tabela 15. Primjer razlika u mišljenju građana i mišljenju sudija i tužilaca

Poddimenzija	Izvor	IEP BiH 2015.	Razlika
Povjerenje u sudije	Nacionalna anketa o percepcijama građana (#P12A)	37.75%	39.9 procentni poen
	Anketa za sudije i tužioce (#32D)	77.65%	
Povjerenje u tužioce	Nacionalna anketa o percepcijama građana (#P12B)	37.39%	34.1 procentni poen
	Anketa za sudije i tužioce (#32E)	71.48%	
Jednaka primjena zakona	Nacionalna anketa o percepcijama građana (#P26)	39.21%	42.9 procentni poen
	Anketa za sudije i tužioce (#P33)	82.16%	

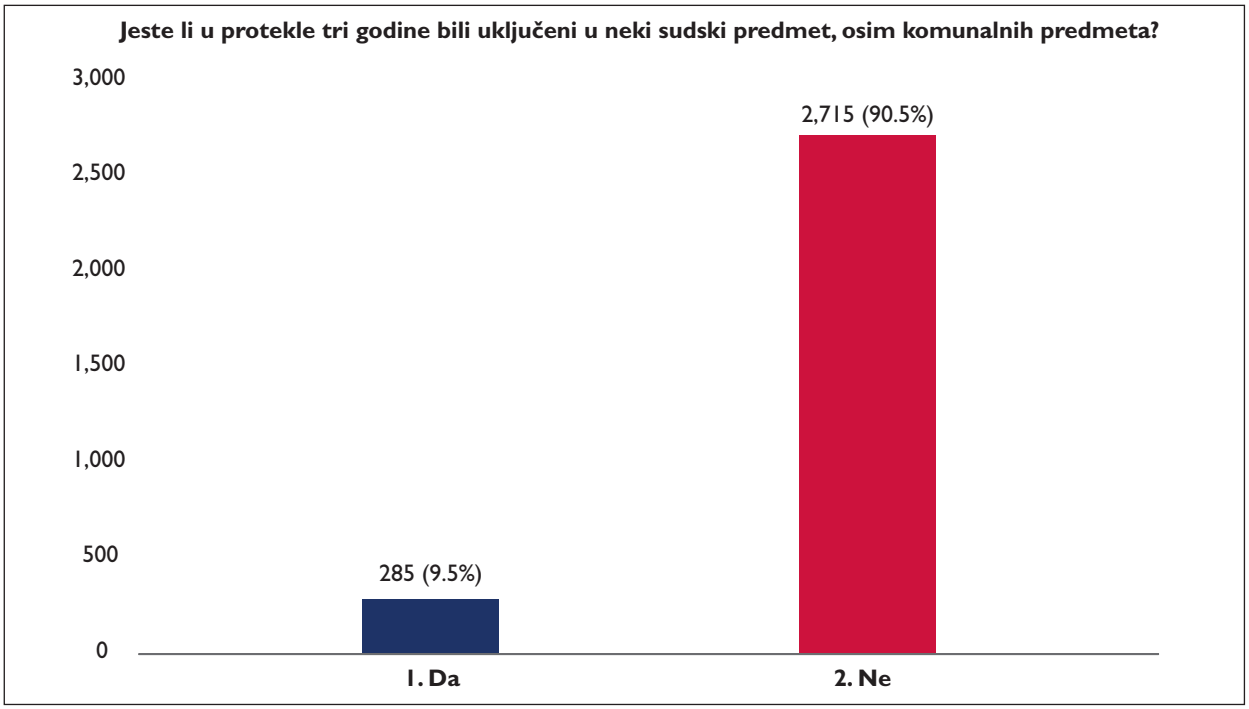
Druge analize (vidi Grafikon 16 za primjere) pokazuju da su mediji osnovni izvor informacija o pravosuđu za javnost (2,003 od 3,000 ispitanika ili 67%).

Grafikon 16. Osnovni izvori informacija o pravosuđu za građane BiH

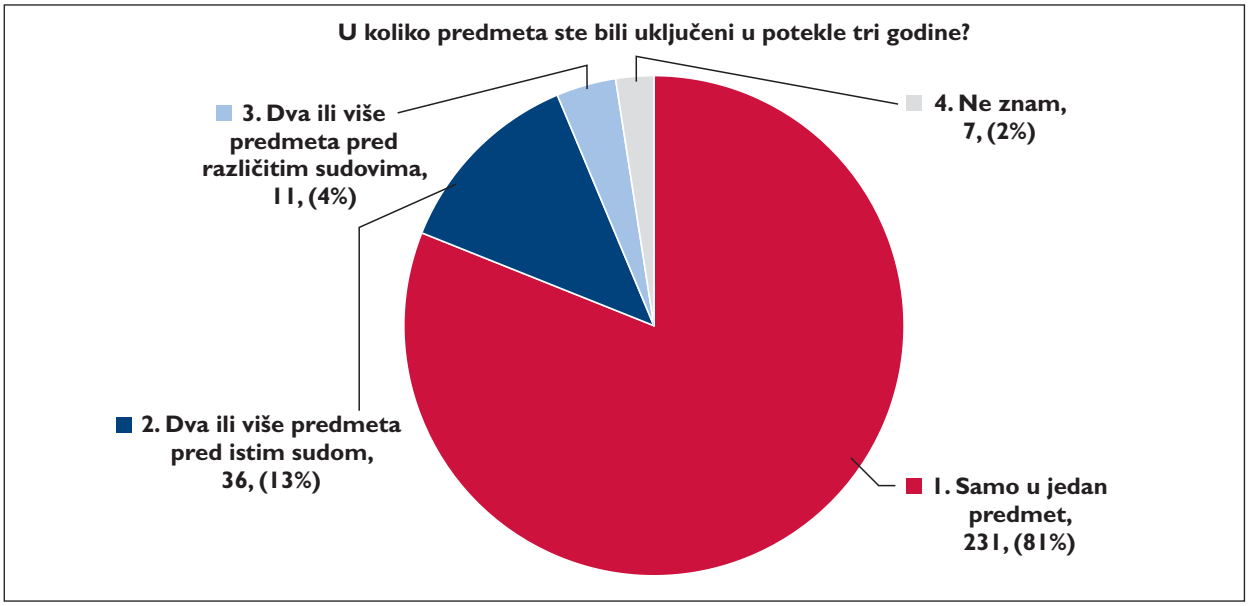
Samo 7% ispitanih građana je navelo da koriste lično iskustvo u interakciji sa pravosudnim sistemom kao glavni izvor informacija o pravosuđu (vidi Grafikon 17).

Grafikon 17. Uključenost građana u sudske postupke

Pored toga (vidi Grafikon 18), 9.5% ispitanih građana je navelo da su bili uključeni u sudske predmete u protekle tri godine, od kojih je 81% imalo samo jedan predmet, dok je dodatnih 13% imalo interakciju samo sa jednim sudom.

Grafikon 18. Brojevi predmeta i sudova u koje su građani uključeni

Nasuprot velikim razlikama u većini oblasti, javnost i sudije i tužioci imaju slične percepcije o izvještavanju medija, sa 41% građana i 33% sudija, odnosno tužilaca koji vjeruju da mediji objektivno biraju i prikazuju sudske predmete i istrage (vidi Tabelu 19).

Tabela 19. Primjeri sličnosti u mišljenju građana i mišljenju sudija i tužilaca

P: "Po vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?"	Izvor	IEP BiH 2015.	Razlika
	Nacionalna anketa o percepcijama građana	41.28%	7.80 procentnih poena
	Mišljenje profesionalne javnosti	33.47%	

Ovi primjeri analize podataka IEP-a BiH koji su prikupljeni iz dva anketna istraživanja o mišljenju sugerišu da pitanje različitih percepcija javnosti i sudija, odnosno tužilaca možda treba dodatno analizirati.

ANEKS I.
IEP BIH 2015.

IEP-BIH 2015 tabela je na zadnjoj korici ovog Izvještaja.

ANEKS II.
UPITNIK ZA SUDIJE I TUŽIOCE

USAID | BOSNIA-HERZEGOVINA
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Anketa za BiH sudije i tužioce

1. **Da li mislite da se broj neriješenih predmeta, isključujući komunalne predmete, povećava u sudovima u BiH?**

   - Da
   - Ne
   - Ne znam

2. **Da li mislite da se broj neriješenih predmeta povećava u tužilaštvima u BiH?**

   - Da
   - Ne
   - Ne znam

3. **Šta je bliže vašem mišljenju:**

   - "Sudovi odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima"
   - "Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo"
   - Ne znam

4. **Šta je bliže vašem mišljenju:**

   - "Tužilaštva odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima"
   - "Tužilačko odlučivanje u predmetima traje predugo"
   - Ne znam

5. Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad:

	1	2	3	4	5	6	7
A. Sudija/Sudova	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B. Tužilaca/Tužilaštava	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C. Advokata	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D. Notara	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
A. Postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada sudija zasnovan na činjenicama?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
B. Postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada tužilaca zasnovan na činjenicama?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

7. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
A. Uočavanje loših učinaka rada sudije uobičajeno rezultira poduzimanjem adekvatne mjere ili sankcije:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
B. Uočavanje vrlo dobrih učinaka rada tužioca uobičajeno rezultira adekvatnom nagradom:	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

8. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem	Ne znam
A. se disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca pokreću u svim slučajevima propisanim zakonom?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
B. su disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca, kada se pokrenu, pravični i objektivni?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

9. Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su:

- o Preblage
- o Odgovarajuće
- o Preoštre
- o Ne znam

10. Da li mislite da je moguće da neko utiče na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji?

- o Nikad
- o Rijetko
- o Ponekad
- o Često
- o Uvijek
- o Ne znam

11. Po vašem mišljenju:

	Nikad	Rijetko	Ponekad	Često	Uvijek	Ne znam
A. Pristup sudskim predmetima je u potpunosti i pravovremeno dozvoljen strankama i njihovim pravnim zastupnicima:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B. Javnosti je dopušteno prisustvovanje javnim sudskim suđenjima:	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C. Javnost ima pristup pravosnažnim presudama (u izvornoj formi, nakon uklanjanja ličnih podataka ili u nekoj drugoj formi)?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D. Pristup svim dokazima nakon potvrđivanja optužnice optuženom i braniocu je potpun i pravovremen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E. Da li Vi imate pristup izvještajima/ statistikama sudova/ tužilaštava koji Vas interesuju?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Prema vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?

- o Nikad
- o Rijetko
- o Ponekad
- o Često
- o Uvijek
- o Ne znam

13. Prema vašem mišljenju, sudske takse/naknade su:

- o Niske
- o Adekvatne
- o Visoke
- o Ne znam

14. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
sudije i tužioci zloupotrebljavaju svoje pravo na odsustvovanje sa radnog mjesta?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
sudije i tužioci postupaju u skladu sa Etičkim kodeksom?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
se imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije vrše efikasno?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na kompetentnosti?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
sudije i tužioci imaju adekvatnu obuku/edukaciju na godišnjoj osnovi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Po vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su:

- o Niske
- o Adekvatne
- o Visoke
- o Ne znam

20. Po vašem mišljenju, naknade advokata i notara su:

- o Niske
- o Adekvatne
- o Visoke
- o Ne znam

21. Da li se plate sudijama/tužiocima isplaćuju na vrijeme?

- o Nikad
- o Rijetko
- o Ponekad
- o Često
- o Uvijek
- o Ne znam

22. Da li se naknade/troškovi branilaca po službenoj dužnosti isplaćuju na vrijeme?

- o Nikad
- o Rijetko
- o Ponekad
- o Često
- o Uvijek
- o Ne znam

23. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
je trenutno zaposleno pomoćno/ administrativno osoblje u sudovima/ tužilaštvima kompetentno?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
su budžeti obezbjeđeni sudovima/ tužilaštvima dovoljni?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

25. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
su sudovi/ tužilaštva locirani u adekvatnim zgradama/ radnim prostorijama i da imaju dovoljno prostora za svoj rad?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

26. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
sudovi/tužilaštva imaju potrebnu IT opremu i podršku?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
sudovi i tužilaštva imaju adekvatne procedure i resurse da se nose sa značajnim i iznenadnim promjenama u prilivu predmeta, ako do njih dođe?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
su kriteriji za napredovanje u karijerama sudija i tužilaca objektivni, adekvatni i primijenjeni u praksi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

29. U kojoj mjeri se slažete da:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
su profesionalni imunitet i doživotnost imenovanja za sudije i tužioce adekvatno propisani u zakonima i primijenjeni u praksi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30. Da li je lična sigurnost sudija i tužilaca, te njihovih bliskih članova porodice osigurana kada je to potrebno?

- o Nikad
- o Skoro nikad
- o Povremeno/Ponekad
- o Skoro svaki put
- o Uvijek
- o Ne znam

31. Do kojeg nivoa smatrate da je pravosudni sistem pod uticajem korupcije u ovoj zemlji?

	1	2	3	4	5	6	7
Molim vas da odgovorite koristeći skalu od 1 do 7, gdje 1 označava "nimalo korumpiran", a 7 označava "izuzetno korumpiran".	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

32. U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom:

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Donekle se slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Donekle se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se slažem
A. Pravosuđe je učinkovito u borbi protiv korupcije	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B. Sudije donose odluke bez direktnog ili indirektnog uticaja od strane vlada, političara, međunarodne zajednice, ili drugih interesnih grupa i pojedinaca	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C. Javni zvaničnici koji krše zakon obično bivaju identifikovani i kažnjeni	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

D. Sudijama se može vjerovati da vode postupke i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E. Tužiocima se može vjerovati da zakonito i nepristrasno obavljaju svoje dužnosti	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
F. Sudije ne uzimaju mito	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
G. Tužioci ne uzimaju mito	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

33. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom tvrdnjom:

	U potpunosti se slažem	**Slažem se**	**Donekle se slažem**	**Niti se slažem niti se ne slažem**	**Donekle se ne slažem**	**Ne slažem se**	**U potpunosti se slažem**
Sudovi tretiraju ljude jednako, bez obzira na njihova primanja, nacionalno ili društveno porijeklo, političku pripadnost, religiju, rasu, spol, rodni identitet, invaliditet ili seksualnu orijentaciju?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ANEKS III.
UPITNIK O PERCEPCIJI JAVNOSTI

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE | BOSNIA-HERZEGOVINA

UVOD:

Dobar dan/Dobro veče. Zovem se ..... i dolazim ispred nezavisne istraživačke kompanije ..... Trenutno sprovodimo istraživanje sa ciljem da utvrdimo mišljenja i stavove građana BiH o različitim društvenim pitanjima. Istraživanje je sponzorisano od strane USAID-a (Agencije za međunarodni razvoj SAD-a). USAID poduzima inicijative u BiH kako bi pomogla našoj zemlji da poboljša svoje političke institucije a s ciljem jačanja demokratije i demokratskih sistema.

Upravo zbog toga ja želim da uradimo 45 minutnu anketu.

POČETAK:

ZADOVOLJSTVO POJEDINAČNIM USLUGAMA

2. Želim Vas pitati o zadovoljstvu uslugama koje pruža javni sektor. Koliko ste bili zadovoljni svakom od navedenih usluga u proteklih 12 mjeseci? DAJTE ISPITANIKU KARTICU SA PONUĐENIM ODGOVORIMA A VI PROČITAJTE INSTITUCIJE.

Potpuno zadovoljan/na
Uglavnom zadovoljan/na
Donekle zadovoljan/na
Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na
Donekle nezadovoljan/na
Uglavnom nezadovoljan/na
Potupuno nezadovoljan/na
Nisam koristio/la navedenu uslugu u periodu od 12 mjeseci
Ova usluga mi nije dostupna

A. Napajanjem električnom energijom
B. Snadbijevanjem vodom
C. Kanalizacionim sistemom
D. Upravljanjem vodama
E. Prikupljanjem otpada
F. Čistoćom ulica i grada

G. Osvijetljenošću ulica
H. Centralnim grijanjem
I. Predškolskim obrazovanjem
J. Prevozom učenika
K. Javnim prevozom
L. Održavanjem lokalnih puteva
M. Održavanjem javnih parkova i igrališta
N. Osnovnoškolskim obrazovanjem
O. Srednjoškolskim obrazovanjem
P. Zdravstvenim sistemom
Q. Socijalnom pomoći
R. Penzionim sistemom
S. Pravnom pomoći
T. Potporom porodicama sa djecom
U. Potporom ratnim veteranima
V. Potporom civilnim žrtvama rata
W. Potporom izbjeglicama, povratnicima i interno raseljenim osobama
X. Potporom poduzetnicima i izvoznicima
Y. Sigurnosnom situacijom
Z. Izgradnjom i održavanjem autoputeva
AA. Zaštitom od i prevencijom kriminala
BB. Zaštitom privatne imovine
CC. Zaštitom životne sredine
DD. Administrativnim uslugama sudstva ili tužilaštva
EE. Upravljanjem javnim resursima
FF. Zaštitom potrošača
GG. Podupiranjem razvoja kulture

DAVANJE MITA

10. Da li ste Vi lično, da biste imali bolji tretman, ikada morali dati novac, poklone, pružiti neku uslugu i sl. bilo kojem od sljedećih lica?

A. Doktoru	Da/Ne/Ne zna
B. Medicinskoj sestri	Da/Ne/Ne zna
C. Profesoru	Da/Ne/Ne zna
D. Učitelju	Da/Ne/Ne zna
E. Sudiji/tužiocu	Da/Ne/Ne zna
F. Osoblja uposlenom u sudu ili tužilaštvu	Da/Ne/Ne zna
G. Policajcu	Da/Ne/Ne zna
H. Političarau	Da/Ne/Ne zna
I. Inspektoru	Da/Ne/Ne zna
J. Vladinom uposleniku	Da/Ne/Ne zna
K. Bilo kojih drugom javnom službeniku	Da/Ne/Ne zna

BORBA PROTIV KORUPCIJE

11. Do kojeg nivoa smatrate da je pravosudni sistem ove zemlje pod uticajem korupcije? Molimo Vas da odgovorite koristeći skalu od 1 do 7 gdje 1 označava „Nimalo korumpiran“, a 7 označava „Izuzetno korumpiran“.

1|----------|----------|----------|----------|----------|----------|7

12. U kojoj mjeri se slažete sa navedenim tvrdnjama

U potpunosti se slažem
Slažem se
Donekle se slažem
Niti se slažem niti se ne slažem
Donekle se ne slažem
Ne slažem se
U potpunosti se ne slažem
Ne zna/ Odbija odgovoriti

A. Sudijama se može vjerovati da vode postuple i presuđuju nepristrasno i u skladu sa zakonom
B. Tužiocima se može vjerovati da obavljaju svoje dužnosti nepristrasno i u skladu sa zakonom
C. Sudije ne uzimaju mito
D. Tužioci ne uzimaju mito
E. Pravosuđe je učinkovito u borbi protiv korupcije
F. Javni zvaničnici koji krše zakon obično bivaju identifikovani i kažnjeni
G. Različiti sudovi sarađuju međusobno kada je potrebno
H. Loš rad sudija se sankcioniše
I. Dobar rad tužilaca se nagrađuje

PRAVOSUĐE I VLADAVINA PRAVA

Naredna pitanja se odnose na provosudni sistem.

13. Na skali od 1 do 7, gdje ‘1’ predstavlja ‘izuzetno loše’, a ‘7’ predstavlja ‘izvrsno’, kako biste ocijenili rad:

1|----------|----------|----------|----------|----------|----------|7

A. Sudija/Sudova
B. Tužilaca/Tužilaštva
C. Advokata
D. Notara

14. Koliko često je po vašem mišljenju građanima dozvoljeno da:

A. Izvrše uvid u svoj sudski predmet, ukoliko to žele?
B. Prisustvuju bilo kojem suđenju koje ih interesuju, ukoliko to žele?
C. Pregledaju presudu koja ih interesuje, ukoliko to žele?
D. Pristupe izvještajima/statistikama o radu sudova, ukoliko to žele?

Nikad
Rijetko
Ponekad
Često
Uvijek
Ne zna

15. Da li mislite da se broj predmeta, isključujući komunalne predmete, povećava u bh. sudovima?

Da
Ne
Ne zna

16. Da li se slažete da su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na kompetentnosti?

U potpunosti se slažem
Slažem se
Donekle se slažem
Niti se slažem niti se ne slažem
Donekle se ne slažem
Ne slažem se
U potpunosti se ne slažem
Ne zna / Odbija odgovoriti

17. Prema vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?

Nikad
Rijetko
Ponekad
Često
Uvijek
Ne znam

18. U kojoj mjeri se slažete da tužitelji zloupotrebljavaju svoje ovlasti u krivičnom gonjenju lica?

U potpunosti se slažem
Slažem se
Donekle se slažem
Niti se slažem niti se ne slažem
Donekle se ne slažem
Ne slažem se
U potpunosti se ne slažem
Ne zna / Odbija odgovoriti

19. Prema Vašem mišljenju, sudske takse/naknade su?

Niske
Adekvatne
Visoke
Ne znam

20. Šta je bliže vašem mišljenju:

Sudovi odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima
Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo
Ne znam

21. Da li mislite da je moguće da neko utiče na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji?

Nikad
Rijetko
Ponekad
Često
Uvijek
Ne znam

22. Prema vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su?

Niske
Adekvatne
Visoke
Ne zna

23. Prema Vašem mišljenju, naknade advokata i notara su?

Niske
Adekvatne
Visoke
Ne zna

24. Da li ste ikada bili uključeni u neki sudski spor, osim komunalnih predmeta, u protekle tri godine?

Da PREDJI NA 24A
Ne PREDJI NA 25

24A. U koliko sudskih sporova ste bili uključeni u protekle tri godine:

Samo jedan predmet
Dva ili više predmeta na istom sudu
Dva ili više predmeta na različitim sudovima

25. Vaš glavni izvor informacija o BH pravosuđu, sporovima i akterima je:

Lično iskustvo iz vlastitih interakcija sa sudom
Iskustvo članova moje porodice
Iskustvo prijatelja/kolega
Mediji
Usljed profesionalne interakcije sa sudovima
Zvanične informacije o pravosudnim institucijama (VSTV, sudovi i tužilaštva)

26. Sljedeća tri pitanja se odnose na vaše povjerenje u vladavinu prava. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećom izjavom: Sudovi tretiraju podjednako sve ljude bez obzira na njihove prihode, nacionalno ili socijalno porijeklo, političko opredjeljenje, religiju, rasu, spol, rodni identitet, seksualnu orijentaciju ili invaliditet?

U potpunosti se slažem
Slažem se
Donekle se slažem
Niti se slažem niti se ne slažem
Donekle se ne slažem
Ne slažem se
U potpunosti se ne slažem
Ne zna/ Odbija odgovoriti

27. U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećom izjavom:

Sudije mogu da donose odluke bez direktnog ili indirektnog uticaja vlade, političara, međunarodne zajednice ili drugih interesnih grupa i pojedinaca?

U potpunosti se slažem
Slažem se
Donekle se slažem
Niti se slažem niti se ne slažem
Donekle se ne slažem
Ne slažem se
U potpunosti se ne slažem
Ne zna/ Odbija odgovoriti

ANEKS IV.
LISTA NALAZA MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA O PRAVOSUĐU BIH

U daljem tekstu su navodi iz dokumenata koji su najrelevantniji za IEP BiH:

- "U oblasti **pravosudnog sistema zabilježen je neznatan napredak**. Strukturalni dijalog o pravosuđu i dalje ja važna platforma za postizanje konsenzusa o reformi pravosudnog sistema i dodatno je proširen na druga pitanja koja su vezana za vladavinu prava" (Izvještaj o napretku EU);

- "Postignut je neznatan napredak u provedbi reformi za smanjenje korupcije, koja i dalje utječe na cijeli javni sektor, te je i dalje najjače izražena u oblastima pružanja usluga i zapošljavanja. Mreže političkog patronaštva su široko rasprostranjene i vrše utjecaj na svim nivoima vlasti. Istrage i krivično gonjenje u predmetima visokog profila (eng. „high-profile cases") i dalje je nedovoljno, a ukupni nivo efektivnih istraga, krivičnih gonjenja i osuđujućih presuda nizak." (Izvještaj o napretku EU);

- Izvještaj TI za BiH o monitoringu krivičnog gonjenja korupcije na sudovima i u tužilaštvima u BiH za 2011. i 2012.g. pokazuje da u proteklom periodu **nije bilo poboljšanja u krivičnom gonjenju korupcije**." (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.);

- "Općenito je postignut **ograničen napredak u rješavanju organizovanog kriminala**, što ostaje problematična oblast, uprkos nekim uspješnim zajedničkim akcijama, uključujući akcije u tijesnoj saradnji sa susjednim zemljama. Borba protiv organizovanog kriminala i korupcije je temelj suzbijanja infiltracije kriminala u političke, pravne i ekonomske strukture." (Izvještaj o napretku EU);

- Ministarstvo pravde na državnom nivou završilo je nacrt zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV) koji je pregledala Venecijanska komisija Vijeća Evrope uz mišljenje usvojeno u martu 2014. godine. Politizacije postupka imenovanja članova Vijeća i glavnog tužioca na svim nivoima putem uključivanja izvršne i zakonodavne vlasti i dalje je problematična. (Izvještaj o napretku EU);

- "Postoje nedostaci koji se stalno javljaju u pogledu **nezavisnosti** i **nepristrasnosti** pravosudnog sistema. Političko uplitanje je i dalje prisutno. Politički establišment naročito vrši pritisak po pitanjima u vezi sa rješavanjem predmeta ratnih zločina;"

- "Izvori finansiranja za sudske i tužilačke usluge u Bosni i Hercegovini i dalje su u velikoj mjeri iscjepkani, naročito u Federaciji BiH, a kapaciteti za planiranje u okviru 14 budžetskih institucija i dalje veoma slabi." (Izvještaj o napretku EU);

- "Po pitanju odgovornosti, broj pritužbi koje su podnesene Uredu Disciplinskog tužioca protiv nosilaca pravosudne funkcije, naročito tužilaca se povećao." (Izvještaj o napretku EU);

- "Kada je riječ o efikasnosti, došlo je do napretka u pogledu paketa mjera i tehničkih reformi koje su osigurali VSTV kao i drugi akteri, što je dovelo do smanjenja broja zaostalih predmeta." (Izvještaj o napretku EU);

- "Pravosudni informacioni i komunikacioni sistem je u funkciji u cijeloj zemlji." (Izvještaj o napretku EU);

- "Došlo je do umjerenog poboljšanja u pristupu pravdi, ali ne postoji dosljedna garancija u pogledu prava, kriterija i procedura." (Izvještaj o napretku EU);

- "Uspješno je počela primjena mjera za smanjenje broja zaostalih predmeta, ali je broj zaostalih predmeta i dalje visok, sa ogromnim brojem neizmirenih komunalnih računa za koje hitno treba pronaći strukturalna rješenje." (Izvještaj o napretku EU);

- "Trendovi u istragama i krivičnim gonjenjima u predmetima visokog profila (eng. „high-profile cases") i dalje su na nezadovoljavajućem nivou, a ukupni broj efektivnih istraga, krivičnih gonjenja i osuđujućih presuda je nizak. Kapacitet za provođenje istraga u privrednim, finansijskim i predmetima vezanim za javne nabavke je veoma slab." (Izvještaj o napretku EU);

- "Nazavisnost prvosudnih institucija: poseban problem u pravosudnom sistemu jeste neuspješno izvršenje sudskih presuda." (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.);

- "Postupak imenovanja nije transparentan zato što odluke o imanovanju sudija i tužilaca još uvijek nemaju obrazloženje, nego su više mehaničke i nema mogućnosti podnošenja žalbe na odluku o imenovanjima." (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.);

- "BiH je i dalje pogođena endemskom korupcijom, uglavnom zbog nedostatka političke volje za efikasnu borbu protiv korupcije i nedovoljnog nivoa krivičnog gonjenja korupcije." (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.);

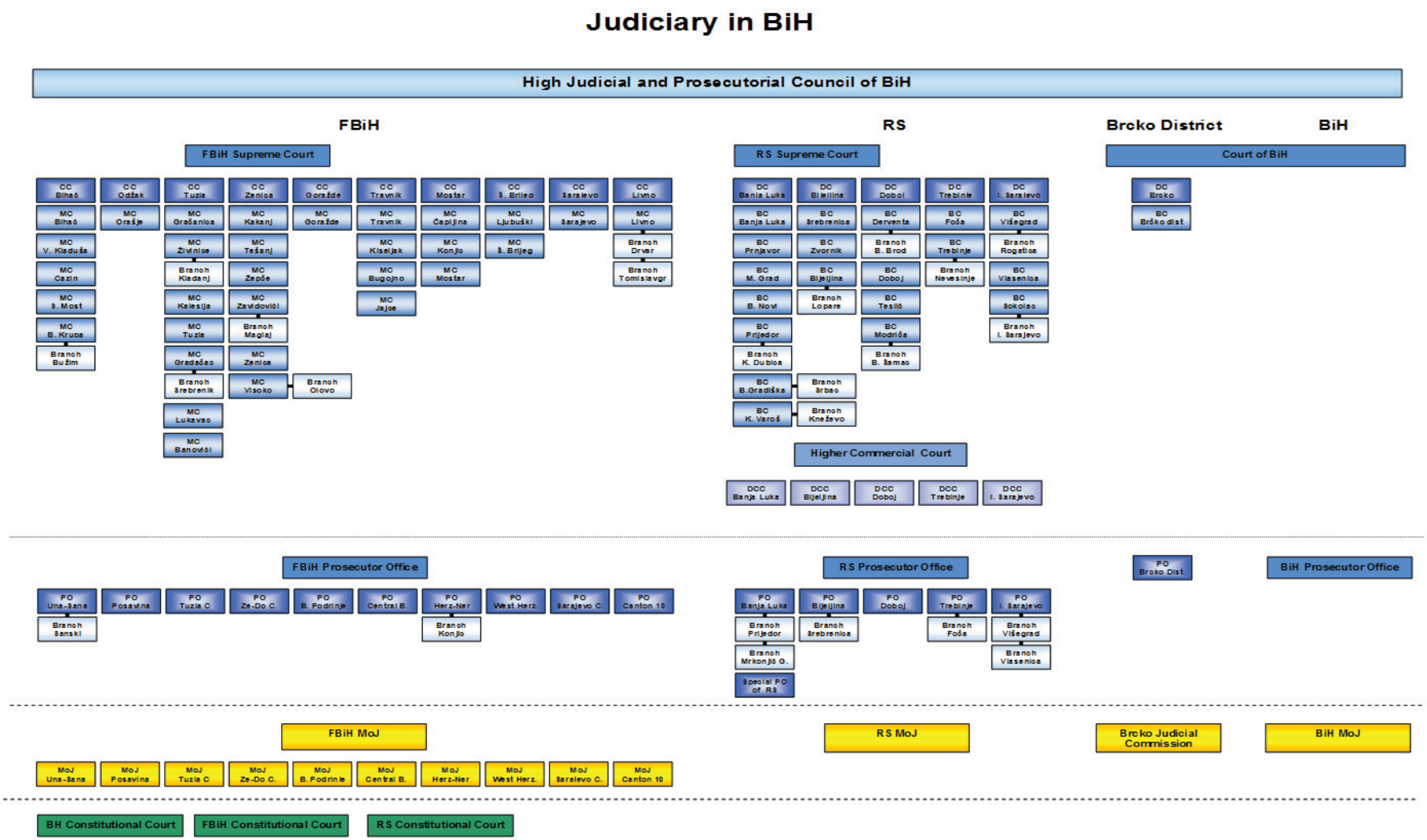
- "Izvještaj TI o BiH u pogledu monitoringa krivičnog gonjenja korupcije u sudovima i tužilaštvima u BiH za 2011. i 2012.g. pokazuje da u proteklom periodu nije bilo poboljšanja u pogledu krivičnog gonjenja korupcije." (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.);

- "Uplitanje izvršnih i zakonodavnih vlasti, te političkih predstavnika u rad pravosudnih institucija predstavlja poseban problem sa kojim se suočava pravosuđe BiH, naročito pravosudni organi na državnom nivou. (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.);

- Finansiranje pravosudnih institucija na svim nivoima trebalo bi biti ujednačeno kako bi se izbjegle razlike u pristupu pravdi i efikasnosti koje mogu dovesti građane u nepovoljan položaj u zavisnosti od mjesta gdje ostvaruju svoja prava. (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.);

- Međutim, iako se broj pritužbi značajno povećao u odnosu na prethodne godine, kapacitet Ureda Disciplinskog tužioca VSTV-a za efikasno postupanje u primjeni sankcija još uvijek je ograničen. (Alternativni izvještaj o napretku za 2014.).

ANEKS V. PRAVOSUDNI SISTEM U BIH

PROJEKAT PODRŠKE MONITORINGU
I EVALUACIJI (MEASURE-BiH)

Fra Anđela Zvizdovića 1
UNITIC Toranj B, sprat 21
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387 33 941 676
contacts@measurebih.com

Indeks efektivnosti pravosuđa BiH (IEP BiH)

Udjeli dimenzija u ukupnom IEP-BiH	DIMENZIJA	POD-DIMENZIJA: Udio pod-dimenzije u dimenziji	POD-DIMENZIJA: Udio pod-dimenzije u ukupnom IEP-BiH		POD-DIMENZIJE	Izvor podataka (administrativni podaci VSTV-a, NS - Ankata javnosti, PS - Anketa sudija i tužilaca)	GRUPE INDIKATORA/POD-INDIKATORI: Udio grupe indikatora u pod-dimenziji	Maksimalan broj IEP-BiH poena za grupe indikatora, na skali 0-100		GRUPE INDIKATORA	Udio individualnih indikatora u grupi indikatora	Maksimalan broj IEP-BiH poena za indikatore, na skali 0-100		INDIKATORI	Udio pod-indikatora u indikatoru	Maksimalan broj IEP-BiH poena za pod-indikatore u indikatorima, na skali 0-100		POD-INDIKATORI	STVARNA VRIJEDNOST INDIKATORA:	2013.	2014.	2015.	STVARNE VRIJEDNOSTI SKALIRANE NA INDEKSU, na skali 0-100: 0 poena	50 poena	100 poena	IEP-BiH 2015 POENI, na skali 0-100	POENI U UKUPNOM IEP-BiH 2015
I		(2)	(3) = (1)*(2)				(4)	(5) = (3)*(4)			(6)	(7) = (5)*(6)			(8)	(9) = (7)*(8)			(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)= (17)*(1)*(2)*(4)*(6)*(8)
25%	1. EFIKASNOST	8%	1,92%	1.1.	Sudovi: Trajanje riješenih predmeta	VSTV	50%	0,96	1.1.1.	Prvostepeni sudovi	20%	0,19	1.1.1.1.	Krivični ("K")					378	375	343	314	730	365	0	57,03	0,11
						VSTV					20%	0,19	1.1.1.2.	Građanski parnica ("P")					666	622	527	447	1.210	605	0	63,06	0,12
						VSTV					20%	0,19	1.1.1.3.	Privredni ("Ps")					582	560	530	522	1.115	557	0	53,18	0,10
						VSTV					20%	0,19	1.1.1.4.	Upravni ("U")					350	408	412	417	780	390	0	46,49	0,09
						VSTV					20%	0,19	1.1.1.5.	Izvršenja	50%	0,10	1.1.1.5.1.	Građanski ("I")	818	821	715	634	1.569	784	0	59,58	0,06
						VSTV									50%	0,10	1.1.1.5.2.	Privredni ("Ip")	869	909	699	585	1.652	826	0	64,61	0,06
						VSTV	50%	0,96	1.1.2.	Drugostepeni sudovi	25%	0,24	1.1.2.1.	Krivični žalbeni ("Kž")					72	76	80	75	152	76	0	50,41	0,12
						VSTV					25%	0,24	1.1.2.2.	Građanski žalbeni ("Gž")					305	330	311	390	631	315	0	38,22	0,09
						VSTV					25%	0,24	1.1.2.3.	Privredni žalbeni("Pž")					327	335	289	346	635	317	0	45,54	0,11
						VSTV					25%	0,24	1.1.2.4.	Upravni žalbeni ("Už")					325	264	282	393	580	290	0	32,36	0,08
		8%	1,92%	1.2.	Sudovi: Starost neriješenih predmeta	VSTV	50%	0,96	1.2.1.	Prvostepeni sudovi	20%	0,19	1.2.1.1.	Krivični ("K")					569	521	516	505	1.071	535	0	52,84	0,10
						VSTV					20%	0,19	1.2.1.2.	Građanski parnica ("P")					648	532	444	401	1.083	541	0	62,96	0,12
						VSTV					20%	0,19	1.2.1.3.	Privredni ("Ps")					594	541	522	464	1.105	552	0	58,03	0,11
						VSTV					20%	0,19	1.2.1.4.	Upravni ("U")					367	335	342	387	696	348	0	44,46	0,09
						VSTV					20%	0,19	1.2.1.5.	Izvršenja	50%	0,10	1.2.1.5.1.	Građanski ("I")	798	720	677	579	1.463	732	0	60,45	0,06
						VSTV									50%	0,10	1.2.1.5.2.	Privredni ("Ip")	954	736	649	593	1.559	779	0	61,95	0,06
						VSTV	50%	0,96	1.2.2.	Drugostepeni sudovi	25%	0,24	1.2.2.1.	Krivični žalbeni ("Kž")					109	94	137	220	227	114	0	3,37	0,01
						VSTV					25%	0,24	1.2.2.2.	Građanski žalbeni ("Gž")					410	424	468	480	868	434	0	44,75	0,11
						VSTV					25%	0,24	1.2.2.3.	Privredni žalbeni("Pž")					456	470	513	571	959	479	0	40,41	0,10
						VSTV					25%	0,24	1.2.2.4.	Upravni žalbeni ("Už")					206	223	364	480	529	264	0	9,16	0,02
		8%	1,92%	1.3.	Sudovi: Količina neriješenih predmeta	VSTV	50%	0,96	1.3.1.	Prvostepeni sudovi	20%	0,19	1.3.1.1.	Krivični ("K")					12.567	11.871	10.598	10.080	23.357	11.679	0	56,84	0,11
						VSTV					20%	0,19	1.3.1.2.	Građanski parnica ("P")					44.007	38.271	34.352	32.367	77.753	38.877	0	58,37	0,11
						VSTV					20%	0,19	1.3.1.3.	Privredni ("Ps")					12.007	10.963	9.165	7.225	21.423	10.712	0	66,28	0,13
						VSTV					20%	0,19	1.3.1.4.	Upravni ("U")					10.447	12.488	13.535	12.710	24.313	12.157	0	47,72	0,09
						VSTV					20%	0,19	1.3.1.5.	Izvršenja	33%	0,06	1.3.1.5.1.	Građanski ("I")	126.339	117.758	98.727	84.637	228.549	114.275	0	62,97	0,04
						VSTV									33%	0,06	1.3.1.5.2.	Privredni ("Ip")	23.857	21.764	19.212	16.740	43.222	21.611	0	61,27	0,04
						VSTV									33%	0,06	1.3.1.5.3.	Komunalni ("Kom")	1.664.328	1.709.000	1.574.517	/	3.298.563	1.649.282	0	52,27	0,03
						VSTV	50%	0,96	1.3.2.	Drugostepeni sudovi	25%	0,24	1.3.2.1.	Krivični žalbeni ("Kž")					866	894	1.275	1.753	2.023	1.012	0	13,36	0,03
						VSTV					25%	0,24	1.3.2.2.	Građanski žalbeni ("Gž")					13.293	13.685	14.682	14.761	27.773	13.887	0	46,85	0,11
						VSTV					25%	0,24	1.3.2.3.	Privredni žalbeni("Pž")					3.126	3.228	3.911	4.403	6.843	3.422	0	35,66	0,09
						VSTV					25%	0,24	1.3.2.4.	Upravni žalbeni ("Už")					1.119	2.216	2.892	3.643	4.151	2.076	0	12,25	0,03
		8%	1,92%	1.4.	Sudovi: Stopa rješavanja	VSTV	50%	0,96	1.4.1.	Prvostepeni sudovi	20%	0,19	1.4.1.1.	Krivični ("K")					118%	105%	110%	104%	0%		150%	69,42	0,13
						VSTV					20%	0,19	1.4.1.2.	Građanski parnica ("P")					123%	118%	113%	106%	0%		150%	71,00	0,14
						VSTV					20%	0,19	1.4.1.3.	Privredni ("Ps")					118%	112%	125%	130%	0%		150%	86,34	0,17
						VSTV					20%	0,19	1.4.1.4.	Upravni ("U")					98%	83%	91%	108%	0%		150%	72,04	0,14
						VSTV					20%	0,19	1.4.1.5.	Izvršenja	33%	0,06	1.4.1.5.1.	Građanski ("I")	103%	113%	131%	121%	0%		150%	80,69	0,05
						VSTV									33%	0,06	1.4.1.5.2.	Privredni ("Ip")	106%	114%	119%	119%	0%		150%	79,18	0,05
						VSTV									33%	0,06	1.4.1.5.3.	Komunalni ("Kom")	79%	88%	97%	/	0%		150%	64,37	0,04
						VSTV	50%	0,96	1.4.2.	Drugostepeni sudovi	25%	0,24	1.4.2.1.	Krivični žalbeni ("Kž")					98%	99%	92%	91%	0%		150%	61,43	0,15
						VSTV					25%	0,24	1.4.2.2.	Građanski žalbeni ("Gž")					91%	97%	93%	99%	0%		150%	66,28	0,16
						VSTV					25%	0,24	1.4.2.3.	Privredni žalbeni("Pž")					98%	97%	81%	86%	0%		150%	57,24	0,14
						VSTV					25%	0,24	1.4.2.4.	Upravni žalbeni ("Už")					114%	53%	66%	63%	0%		150%	41,91	0,10
		8%	1,92%	1.5.	Tužilaštva: Trajanje riješenih predmeta	VSTV	100%	1,92	1.5.1.	Prvostepeni	33%	0,64	1.5.1.1	Opšti Kriminal					366	412	371	396	766	383	0	48,26	0,31
						VSTV					33%	0,64	1.5.1.2	Privredni kriminal	67%	0,43	1.5.1.2.1.	Korupcija	1.146	374	481	358	1.334	667	0	73,17	0,31
						VSTV									33%	0,21	1.5.1.2.2.	Ostali	510	554	602	590	1.111	555	0	46,85	0,10
						VSTV					33%	0,64	1.5.1.3	Ratni zločini					2.116	1.555	1.330	1.449	3.334	1.667	0	56,55	0,36
		8%	1,92%	1.6.	Tužilaštva: Starost neriješenih predmeta	VSTV	100%	1,92	1.6.1.	Prvostepeni	33%	0,64	1.6.1.1	Opšti Kriminal					801	702	654	505	1.437	719	0	64,85	0,42
						VSTV					33%	0,64	1.6.1.2	Privredni kriminal	67%	0,43	1.6.1.2.1.	Korupcija	881	849	776	694	1.671	835	0	58,43	0,25
						VSTV									33%	0,21	1.6.1.2.2.	Ostali	996	978	976	795	1.966	983	0	59,54	0,13
						VSTV					33%	0,64	1.6.1.3	Ratni zločini					1.897	1.857	1.995	2.013	3.832	1.916	0	47,47	0,30
		8%	1,92%	1.7.	Tužilaštva: Količina neriješenih predmeta	VSTV	100%	1,92	1.7.1.	Prvostepeni	33%	0,64	1.7.1.1	Opšti Kriminal					21.702	20.749	18.517	12.352	40.645	20.323	0	69,61	0,45
						VSTV					33%	0,64	1.7.1.2	Privredni kriminal	67%	0,43	1.7.1.2.1.	Korupcija	501	786	907	1.005	1.463	731	0	31,29	0,13
						VSTV									33%	0,21	1.7.1.2.2.	Ostali	2.511	2.281	1.831	1.595	4.415	2.208	0	63,88	0,14
						VSTV					33%	0,64	1.7.1.3	Ratni zločini					1.277	1.222	1.075	1.000	2.383	1.191	0	58,03	0,37
		8%	1,92%	1.8.	Tužilaštva: Stopa rješavanja	VSTV	100%	1,92	1.8.1.	Prvostepeni	33%	0,64	1.8.1.1	Opšti Kriminal					103%	104%	109%	127%	0%		150%	84,74	0,54
						VSTV					33%	0,64	1.8.1.2	Privredni kriminal	67%	0,43	1.8.1.2.1.	Korupcija			83%	91%	0%		150%	60,93	0,26
						VSTV									33%	0,21	1.8.1.2.2.	Ostali	80%	112%	128%	114%	0%		150%	75,90	0,16
						VSTV					33%	0,64	1.8.1.3	Ratni zločini					75%	116%	154%	126%	0%		150%	84,03	0,54
		8%	1,92%	1.9.	Kolektivna norma sudija	VSTV	100%	1,92	1.9.1.	Norma %									133%	122%	126%	/	0%		150%	84,00	1,62
		8%	1,92%	1.10.	Kolektivna norma tužilaca	VSTV	100%	1,92	1.10.1.	Norma %									/	120%	99%	/	0%		150%	66,00	1,27
		8%	1,92%	1.11.	Percepcija javnosti o efikasnosti sudova	NS-JS-#Q15	50%	0,96			"Da li mislite da se broj neriješenih predmeta, isključujući komunalne predmete, povećava u bh. sudovima?"				Da; Ne; Ne znam							0,1071			10,71	0,10
						NS-JS-#Q20	50%	0,96			Šta je bliže vašem mišljenju:				"Sudovi odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima"; "Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo"; Ne znam							0,0915			9,15	0,09
		8%	1,92%	1.12.	Mišljenje profesionalaca o efikasnosti sudova	PS#1	50%	0,96			"Da li mislite da se broj neriješenih predmeta, isključujući komunalne predmete, povećava u bh. sudovima?"				Da; Ne; Ne znam							0,6116			61,16	0,59
						PS#3	50%	0,96			Šta je bliže vašem mišljenju:				"Sudovi odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima"; "Sudsko odlučivanje u predmetima traje predugo"; Ne znam							0,5929			59,29	0,57
		8%	1,92%	1.13.	Mišljenje profesionalaca o efikasnosti tužilaštava	PS#2	50%	0,96			"Da li mislite da se broj neriješenih predmeta povećava u BiH tužilaštvima?"				Da; Ne; Ne znam							0,5511			55,11	0,53
						PS#4	50%	0,96			Šta je bliže vašem mišljenju:				"Tužilaštva odlučuju u predmetima u razumnim vremenskim rokovima"; "Tužilačko odlučivanje u predmetima traje predugo"; Ne znam							0,4700			47,00	0,45
		100%	25%					25,00																	Pod-suma (Poena):			13,78
25%	2. KVALITET	25%	6,25%	2.1.	Stopa potvrđenih prvostepenih sudskih odluka	VSTV	33%	2,08	2.1.1.	Krivični predmeti (Kž/K)									90%	96%	87%	/	0%	100%		86,78	1,81
						VSTV	33%	2,08	2.1.2.	Građanski predmeti (Gž/P)									88%	96%	89%	/	0%	100%		88,57	1,85
						VSTV	33%	2,08	2.1.3.	Privredni predmeti (Pž/Ps)									86%	97%	89%	/	0%	100%		88,89	1,85
		25%	6,25%	2.2.	Stopa uspješnosti optužnica	VSTV	100%	6,25	2.2.1.	Omjer osuđujućih presuda u odnosu na ukupan broj podnesenih optužnica									/	92%	91%	/	0%	150%		60,67	3,79
		10%	2,50%	2.3.	Percepcija rada: Sudova	NS-JS-#Q13A	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: A. Sudija/Sudova				Brojčana vrijednost od 1 do 7							0,3546			35,46	0,44
						PS#5A	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: A. Sudija/Sudova											0,6552			65,52	0,82
		10%	2,50%	2.4.	Percepcija rada: Tužilaštava	NS-JS-#Q13B	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: B. Tužilaca/Tužilaštava				Brojčana vrijednost od 1 do 7							0,3593			35,93	0,45
						PS#5B	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: B. Tužilaca/Tužilaštava											0,5432			54,32	0,68
		10%	2,50%	2.5.	Percepcija rada: Advokata	NS-JS-#Q13C	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: C. Advokata				Brojčana vrijednost od 1 do 7							0,4068			40,68	0,51
						PS#5C	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: C. Advokata											0,4461			44,61	0,56
		10%	2,50%	2.6.	Percepcija rada: Notara	NS-JS-#Q13D	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: D. Notara				Brojčana vrijednost od 1 do 7							0,4404			44,04	0,55
						PS#5D	50%	1,25			Na skali od 1 do 7, gdje '1' je 'izuzetno loše', a '7' je 'izvrsno', kako biste ocijenili rad: D. Notara											0,5288			52,88	0,66
		10%	2,50%	2.7.	Zadovoljstvo javnosti sudskim i tužilačkim administrativnim uslugama	NS-#Q2DD	100%	2,50			Koliko ste zadovoljni svakom od navedenih usluga u svojoj sredini u posljednjih 12 mjeseci: DD. Administrativnim uslugama sudova ili tužilaštava?				U potpunosti zadovoljan/na; Uglavnom zadovoljan/na; Donekle zadovoljan/na; Niti zadovoljan/na niti nezadovoljan/na; Donekle nezadovoljan/na; Uglavnom nezadovoljan/na; U potpunosti nezadovoljan/na; Nisam koristio/la ovu uslugu u zadnjih 12 mjeseci; Ova uslugami nije dostupna							0,4020			40,20	1,00
		100%	25%					25,00																	Pod-suma (Poena):			14,97
20%	3. ODGOVORNOST I TRANSPARENTNOST	6%	1,25%	3.1.	Sistem mjerenja performansi sudija/tužilaca	PS#6A	50%	0,63			Da li se slažete da postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada sudija zasnovan na činjenicama?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,6212			62,12	0,39
						PS#6B	50%	0,63			Da li se slažete da postoji transparentan sistem monitoringa učinaka rada tužilaca zasnovan na činjenicama?											0,5693			56,93	0,36
		6%	1,25%	3.2.	Supervizija neadekvatnih performansi sudija/tužilaca	NS-#Q12: H	25%	0,31			U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete s navedenim tvrdnjama: H. Loš rad sudija se sankcioniše				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,3264			32,64	0,10
						NS-#Q12: I	25%	0,31			U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete s navedenim tvrdnjama: I. Dobar rad tužilaca se nagrađuje											0,4724			47,24	0,15
						PS#7A	25%	0,31			Da li se slažete da uočavanje loših učinaka rada sudije od strane nadležnog supervizora uobičajeno rezultira poduzimanjem adekvatne mjere ili sankcije:				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,4941			49,41	0,15
						PS#7B	25%	0,31			Da li se slažete da uočavanje vrlo dobrih učinaka rada tužioca od strane nadležnog supervizora uobičajeno rezultira adekvatnom nagradom:											0,3944			39,44	0,12
		25%	5,00%	3.3.	Disciplinski postupci	VSTV	25%	1,25	3.3.1.	Stopa pokrenutih u odnosu na proglašen odgovornim u disciplinskim postupcima									110%	94%	94%	80,0%	0%	150%		53,33	0,67
						PS#8A	25%	1,25			Da li se slažete da se disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca pokreću u svim slučajevima propisanim zakonom?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,5665			56,65	0,71
						PS#8B	25%	1,25			Da li se slažete da su disciplinski postupci protiv sudija/tužilaca, kada se pokrenu, pravični i objektivni?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,5802			58,02	0,73
						PS#9	25%	1,25			Disciplinske sankcije izrečene u disciplinskim postupcima su:				Preblage; Odgovarajuće; Preoštre; Ne znam							0,6044			60,44	0,76
		6%	1,25%	3.4.	Slučajna dodjela predmeta	NS-JS-#Q21	50%	0,63			Da li mislite da je moguće da neko utiče na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,4738			47,38	0,30
						PS#10	50%	0,63			Da li mislite da je moguće da neko utiče na dodjeljivanje svog predmeta određenom sudiji?											0,7159			71,59	0,45
		6%	1,25%	3.5.	Pristup sudskim predmetima	NS-JS-#Q14A	50%	0,63			Koliko često je po vašem mišljenju građanima dozvoljeno da: A. Izvrše uvid u svoj sudski predmet, ukoliko to žele?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,3600			36,00	0,22
						PS#11A	50%	0,63			Pristup sudskim predmetima je u potpunosti i pravovremeno dozvoljen strankama i njihovim pravnim zastupnicima:											0,9311			93,11	0,58
		6%	1,25%	3.6.	Pristup suđenjima/sudskim raspravama	NS-JS-#Q14B	50%	0,63			Koliko često je po vašem mišljenju građanima dozvoljeno da: B. Prisustvuju bilo kojem suđenju koje ih interesuju, ukoliko to žele?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,2883			28,83	0,18
						PS#11B	50%	0,63			Javnosti je dopušteno prisustvovanje javnim sudskim suđenjima:											0,9252			92,52	0,58
		6%	1,25%	3.7.	Pristup presudama	NS-JS-Q#14C	50%	0,63			Koliko često je po vašem mišljenju građanima dozvoljeno da: C. Pregledaju presudu koja ih interesuje, ukoliko to žele?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,2482			24,82	0,16
						PS#11C	50%	0,63			Javnost ima pristup pravosnažnim presudama (u izvornoj formi, nakon uklanjanja ličnih podataka ili u nekoj drugoj formi)?											0,8235			82,35	0,51
		6%	1,25%	3.8.	Pristup dokazima	PS#11D	100%	1,25			Pristup svim dokazima nakon potvrđivanja optužnice optuženom i braniocu je potpun i pravovremen				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,9349			93,49	1,17
		6%	1,25%	3.9.	Pristup izvještajima/statistikama	NS-JS-#Q14D	50%	0,63			Koliko često je po vašem mišljenju građanima dozvoljeno da: D. Pristupe izvještajima/statistikama o radu sudova, ukoliko to žele?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,2278			22,78	0,14
						PS#11E	50%	0,63			Da li Vi imate pristup izvještajima/statistikama sudova/tužilastava koji Vas interesuju?											0,7246			72,46	0,45
		6%	1,25%	3.10.	Izvještavanje medija	NS-JS-#Q17	50%	0,63			Po vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,4128			41,28	0,26
						PS#12	50%	0,63			Po vašem mišljenju, koliko često mediji objektivno biraju i predstavljaju sudske predmete i istrage?											0,3347			33,47	0,21
		6%	1,25%	3.11.	Pristupačnost sudskih taksi/naknada	NS-JS-#Q19	50%	0,63			Po vašem mišljenju, sudske takse/naknade su:				Niske; Adekvatne; Visoke; Ne znam							0,1017			10,17	0,06
						PS#13	50%	0,63			Po vašem mišljenju, sudske takse/naknade su:											0,5247			52,47	0,33
		6%	1,25%	3.12.	Odsustvovanje sa radnog mjesta sudija i tužilaca	PS#14	100%	1,25			Da li se slažete da sudije i tužioci zloupotrebljavaju svoje pravo na odsustvovanje sa radnog mjesta?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,7903			79,03	0,99
		6%	1,25%	3.13.	Etički kodeks	PS#15	100%	1,25			Da li se slažete da sudije i tužioci postupaju u skladu sa Etickim kodeksom?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,7628			76,28	0,95
		100%	20%					20,00																	Pod-suma (Poena):			11,67
15%	4. KAPACITET & RESURSI	8%	1,25%	4.1.	Brzina imenovanja sudija/tužilaca	PS#16	100%	1,25			Da li se slažete da se imenovanja sudija/tužilaca na nove/upražnjene pozicije vrše efikasno?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,4660			46,60	0,58
		8%	1,25%	4.2.	Kompetentnost sudija/tužilaca	NS-JS-#Q16	50%	0,63			Da li se slažete da su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na kompetentnosti?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,4735			47,35	0,30
						PS#17	50%	0,63			Da li se slažete da su imenovanja sudija i tužilaca zasnovana na kompetentnosti?											0,4868			48,68	0,30
		8%	1,25%	4.3.	Adekvatnost treninga/obrazovanja sudija/tužilaca	PS#18	100%	1,25			Da li se slažete da sudije i tužioci imaju adekvatnu obuku/edukaciju na godišnjoj osnovi?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne slažem; Donekle se ne slažem; Ne slažem se; U potpunosti se ne slažem; Ne znam							0,6611			66,11	0,83
		8%	1,25%	4.4.	Adekvatnost plata sudija/tužilaca	NS-JS-#Q22	50%	0,63			Po vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su:				Niske; Adekvatne; Visoke; Ne znam							0,1081			10,81	0,07
						PS#19	50%	0,63			Po vašem mišljenju, plate sudija i tužilaca su:											0,4270			42,70	0,27
		8%	1,25%	4.5.	Adekvatnost naknada advokat/notara	NS-JS-#Q23	50%	0,63			Po vašem mišljenju, naknade advokata i notara su:				Niske; Adekvatne; Visoke; Ne znam							0,1116			11,16	0,07
						PS#20	50%	0,63			Po vašem mišljenju, naknade advokata i notara su:											0,2566			25,66	0,16
		8%	1,25%	4.6.	Pravovremenost isplate plata sudija/tužilaca	PS#21	100%	1,25			Da li se plate sudijama/tužiocima isplaćuju na vrijeme?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,5993			59,93	0,75
		8%	1,25%	4.7.	Pravovremenost isplata naknada advokatima (odbrane po službenoj dužnosti)	PS#22	100%	1,25			Da li se naknade/troškovi branilaca po službenoj dužnosti isplaćuju na vrijeme?				Nikad; Rijetko; Ponekad; Često; Uvijek; Ne znam							0,3800			38,00	0,48
		8%	1,25%	4.8.	Adekvatnost pomoćnog/administrativnog osoblja	PS#23	100%	1,25			Da li se slažete da je trenutno zaposleno pomoćno/administrativno osoblje u sudovima/tužilaštvima kompetentno?				U potpunosti se slažem; Slažem se; Donekle se slažem; Niti se slažem niti ne